

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta tělesné výchovy a sportu

Aktuální problémy podpory sportu v Červeném Kostelci

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce

Doc.PhDr. Irena Slepíčková, CSc

Vypracoval:

Bc. Tomáš Jirásek

Praha, 2015

Prohlašuji, že jsem závěrečnou diplomovou práci zpracoval/a samostatně a že jsem uvedl/a všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze, dne 11. 12. 2015

.....

.....

podpis diplomanta

Evidenční list

Souhlasím se zapůjčením své diplomové práce ke studijním účelům. Uživatel svým podpisem stvrzuje, že tuto diplomovou práci použil ke studiu a prohlašuje, že ji uvede mezi použitými prameny.

Jméno a příjmení:

Fakulta / katedra:

Datum vypůjčení:

Podpis:

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucí mé diplomové práce doc. PhDr. Ireně Slepíčkové, CSc., za její ochotu, odbornou pomoc a věcné připomínky při realizaci této práce.

Abstrakt

Název: Aktuální problémy podpory sportu v Červeném Kostelci

Cíle: Cílem této práce je analyzovat a zhodnotit současnou péči o sport ve městě Červený Kostelec. Pozornost je věnována financování sportu a sportovním zařízením. Dílčí cíle se věnují podání přehledu sportovních a tělovýchovných zařízení, jejich stavu a porovnání s urbanistickými normami. Dále se dílčí cíle věnují analyzování současného financování sportu v obci, analyzování financování sportu v dalších městech a návrhu nového možného financování sportu v obci.

Metody: Jedná se o případovou studii, která je založena na analýze primárních i sekundárních dat o Červeném Kostelci a podobných městech. Sekundární data byla nashromážděna z dostupných informací na internetu a interních materiálů měst. Primární byla získána z rozhovorů s odpovědnými osobami k dané problematice. Pro vyhodnocení získaných informací byla použita metoda deskriptivní, obsahové a komparativní analýzy.

Výsledky: Byl vytvořen kompletní seznam sportovních zařízení ve sledované obci. Dále bylo zjištěno, že v porovnání s urbanistickými normami, je celková plocha sportovišť v Červeném Kostelci dostačující, ale dílčí plocha pro školní TV je malá. Veřejná sportoviště jsou zanedbávána a málo využívána. Hala, sokolovna a tělocvičny jsou využívány efektivně.

Financování sportu v obci probíhá hlavně prostřednictvím Fondu pro rozvoj sportu, který přerozděluje pomocí klíče peněžní prostředky spolkům začleněných do fondu. V podobných obcích v Královéhradeckém kraji se nejčastěji pro financování sportu používá režim dotací. Výsledkem analýzy byl návrh nového systému financování pro Červený Kostelec.

Klíčová slova: sportovní a tělovýchovná zařízení, financování sportu, Červený Kostelec, urbanistické normy, případová studie, obec

Abstract

Title: Current Issues promoting sport in Cerveny Kostelec

Objectives: The aim of this document is to analyze and evaluate the current management of sport in Cerveny Kostelec. Attention is paid to the financing of sport activities and facilities. Part of this thesis is dedicated to providing an overview of sports facilities, their condition and a comparison with urban standards. Further parts are dedicated to analyzing current funding of sport in the community, analyzing the financing of sport in other towns and a new possible funding of sport in the town.

Methods: This is a case study which is based on an analysis of primary and secondary data about Cerveny Kostelec and similar towns. Secondary data was collected from the information available on the Internet and internal town documents. The primary data was obtained from interviews with the people who deal with this issue. To evaluate the information obtained, descriptive, contextual and comparative analysis was used.

Results: There is a complete list of sports facilities in the observed community. It was also found that the total area for sports in Cerveny Kostelec is sufficient, but the sub-area for school PE is small when compared with urban standards. Public sport facilities are neglected and little used. Hall Sokol and gyms are used efficiently.

Funding of sport in the community is carried out mainly through the Fund for the development of sport, which redistributes the funds to the key associations included in the fund. In similar municipalities in the Hradec Kralove region a sports funding subsidy regime is often used. The result of the analysis is the proposal for a new sport funding system for Cerveny Kostelec.

Keywords: sports and fitness facilities, sports financing, Cerveny Kostelec, urban standards, case studies, community

Obsah

1 Úvod.....	9
2 Teoretická část	11
2.1 Stát a sport	11
2.2 Sport a obce	12
2.2.1 Vymezení obcí	12
2.2.2 Legislativní podpora sportu v obcích.....	13
2.2.3 Rozpočty obcí	15
2.2.4 Finanční podpora sportu v obcích.....	19
2.3 Sportovní a tělovýchovná zařízení v obcích	22
2.3.1 Urbanistické ukazatele	23
2.3.2 Druhy STZ	26
2.3.3 Provoz STZ obcemi	28
3 Cíle práce	30
4 Metodologie	31
4.1 Sběr dat	31
4.2 Zpracování získaných dat	32
4.3 Organizace výzkumu	33
5 Výsledková část	35
5.1 Sportovní a tělovýchovná zařízení na území obce.....	37
5.1.1 Červený Kostelec	37
5.1.2 Horní Kostelec	45
5.1.3 Bohdašín	47
5.1.4 Stolín	48
5.1.5 Lhota za Červeným Kostelcem.....	49
5.1.6 Olešnice U Červeného Kostelce	51

5.1.7 Hřiště na Špince	52
5.2 Konfrontace sportovišť s urbanistickými normami	53
5.3 Financování sportu v obci	56
5.3.1 Fond pro rozvoj sportu (FRS)	57
5.3.2 Systém rozdělování financí z FRS	59
5.3.3 Další města jako ukázky možného financování	60
6 Diskuse a návrh řešení sportovní politiky	69
6.1 Doporučení pro další práci se sportovišti	69
6.2 Nový klíč pro financování sportu v ČR	71
6.3 Diskuse	74
7 Závěr	75
8 Seznam použitých zdrojů	77
9 Seznam tabulek, grafů a schémat	82
10 Seznam příloh	83

1 Úvod

Ve sportovním prostředí Červeného Kostelce se pohybuji od dětství, kdy jsem začal hrát fotbal, poté se přes dětský oddíl vodních sportů Kadet dostal až k volejbalu. Ve volejbale jsem nejdříve byl jen uživatel sportu, ale s postupem času jsem se zapojoval do činnosti družstva, oddílu i tělovýchovné jednoty, kde jsem se seznámil s problematikou fungování sportovního oddílu jako spolku. V bakalářské práci jsem se zabýval financováním volejbalového oddílu v Červeném Kostelci, kde jedním z důležitých zdrojů financování byly příspěvky od místní municipality.

V té době jsem tomu ještě nevěnoval zvláštní pozornost. Zásadní změna přišla po komunálních volbách v prosinci 2014, kdy byl vytvořen poradní orgán rady města - sportovní komise. Díky působení v TJ a zároveň díky studiu managementu sportu jsem se stal jejím členem. Od té doby získávám pohled na problematiku sportu, jak z řad kosteleckých sportovců a veřejnosti, tak i ze strany města.

Největším současným problémem sportovců, kteří jsou ve velkém počtu zastoupeni v tělovýchovné jednotě, je sportovní zázemí. Oddíly jsou schopny si provoz hradit téměř samy a k tomu provádět nejnnutnější drobné opravy, ale větší rekonstrukce a opravy už nesnesou dalšího odkladu a oddíly si je nejsou schopny samy hradit. Proto se v současnosti jedná o převodu majetku jednotlivých oddílů na město, které by poté rekonstrukce provedlo, a tím by vznikl nový sportovní areál. Převod majetku pod obce je fenomén, který postihuje stále více klubů, které vlastní větší majetek, a v současném politickém pojetí podpory sportu nejsou schopny se bez pomoci obcí obejít.

Již dlouhou řadu let město Červený Kostelec podporuje sport formou Fondu pro rozvoj sportu. Město do něj vloží finanční prostředky ze svého rozpočtu a fond je formou klíče rozdělen mezi členy fondu. To je ale pouze pro kluby, které se starají o svoje majetky a sportoviště. Dále se ve městě nacházejí i veřejná sportoviště, o které se město musí starat. Když jsem hovořil s vedením města o možných tématech diplomové práce, narazili jsme na skutečnost, která se i později ukázala jako problematičtá. Nikdo z vedení mi nebyl schopen říct, kolik sportovišť v Červeném Kostelci je, kdo je vlastní, využívá, ani kdo se o ně stará. Nejvíce mě ale udivilo, že město neví, jakou celkovou částkou sport zatěžuje městský rozpočet. Znovu na toto téma přišla řada při jednání

zastupitelstva o sportovním areálu, kdy byl vznesen dotaz z řad zastupitelů, zda existuje nějaký plán do budoucna.

Otázce sportu na úrovni města se v Červeném Kostelci dlouho nevěnovala příliš velká pozornost. Nelze tvrdit, že by se pro sport vůbec nic nedělalo, ale větší důraz byl kladen na aktivity jiného směru, například kulturu. Proto bych se otázce sportu v Červeném Kostelci chtěl věnovat. Tato práce by tak měla zhodnotit současný stav sportu v Červeném Kostelci a tím dát základ pro možnost dalšího rozvoje sportovního prostředí.

2 Teoretická část

„Sport představuje společenský a ekonomický jev narůstajícího významu, jenž význačným způsobem přispívá k naplňování strategických cílů solidarity a prosperity, vytyčených Evropskou unií“ (Komise evropských společenství, 2007, s. 2).

Mnoho studií ukazuje, že důležitost sportu v posledních letech neustále stoupá. Jeho přínos v oblasti zdraví, socializace a ekonomie je pro společnost zcela nezpochybnitelný. Proto je zapotřebí vytvářet takové podmínky, které provozování sportu umožňují.

2.1 Stát a sport

I přesto, že má sport v České republice dlouhou tradici a zaznamenal během historie i v současnosti značné úspěchy, jeho podpora oproti vyspělým státům pokulhává a tím se dostatečně nevyužívá jeho potenciálu (Konference sport a stát, 2010).

Je tedy žádoucí, aby všichni účastníci sportovního prostředí vytvářeli takové podmínky, které umožní sportu naplňovat funkce jak sociální a společenské, tak i zdravotní a tím plně využívat jeho potenciálu.

Na Konferenci (2010) byly tyto podmínky definovány takto:

- *„Politická podpora a právní rámec pro provozování sportu, sportovních zařízení, výchovu a činnost odborníků.*
- *Ochrana integrity sportu, jeho autonomie a podpora činnosti neziskových sportovních organizací.*
- *Zajištění financování sportu a jeho dostupnosti pro nejširší vrstvy občanů všech věkových skupin.*
- *Začlenění sportu a tělesných aktivit do všech stupňů výchovných a vzdělávacích programů.“*

Malý (2010) tvrdí, že je úkolem státu vytvářet podmínky pro občany, ať už to jsou aktivní či pasivní konzumenti sportu. Zdůrazňuje, že vytváření podmínek neznamená pouze finanční část, ale také systémovou.

Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu v § 3 přikládá odpovědnost za vytváření finančních podmínek ze státního rozpočtu Ministerstvu školství mládeže a tělovýchovy.

Do systémových podmínek lze zařadit například vytváření zákonů a dokumentů. V České republice byl při koncipování politik podpory a rozvoje sportu využit dokument Rady Evropy - Evropská charta sportu. Výsledkem byla v letech 1999 a 2000 tři vládní usnesení:

- Koncepce státní politiky v tělovýchově a sportu
- Zásady komplexního zabezpečení státní podpory a reprezentace včetně systému výchovy sportovních talentů
- Národní program rozvoje sportu pro všechny

Tato usnesení následně vykrystalizovala do již zmiňovaného Zákona o podpoře sportu 115/2001 Sb. (Slepičková, Tvaroh, Slepička, 2010). Autoři dodávají, že *„je to jedinou právní normou v ČR přímo se týkající sportu“* (Slepičková, Tvaroh, Slepička, 2010, s 58).

Z novějších dokumentů bych uvedl Koncepci státní podpory sportu v ČR, kterou vytvořilo MŠMT v roce 2011 a rozčlenilo ji do 3 částí takto:

- Současný stav sportovní činnosti v České republice
- Cíle státní politiky ve sportu České republiky
- Priority státní politiky ve sportu

2.2 Sport a obce

2.2.1 Vymezení obcí

„Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce“ (zákon č. 128/2000 Sb., o obcích § 1). Velice podobně se k definici staví i Ústava ČR v čl. 99, která říká, že *„Česká republika se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky“* (Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, čl. 99).

Podle rozsahu výkonu státní správy v přenesené působnosti zákon č. 128/2000 Sb., o obcích rozlišuje obce na:

- obecní úřad obce s rozšířenou působností – obce III. typu (ORP)
- pověřený obecní úřad – obce II. typu (POÚ)
- obec se základním rozsahem výkonu státní správy.

Předmětem této práce je obec II. typu, tedy obec s pověřeným obecním úřadem, které stanovuje zákon č.314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností.

Pověřený obecní úřad je obecní úřad, který v rámci přenesené působnosti vykonává na svém území státní správu v rozsahu přiznaném obcím s pověřeným obecním úřadem. Obce II. typu mohou vydávat nařízení obce nejen pro sebe, ale i pro celý svůj správní obvod, tedy i pro obce I. typu, které spadají do jejího správního obvodu. Zde uvádím některé činnosti POÚ:

- ochrana přírody
- ochrana zemědělského a půdního fondu
- vodoprávní úřad a povolování odběru a nakládání s vodami
- matriční úřad
- stavební úřad (Členění obcí podle rozsahu výkonu státní správy, ©2002-2015)

Podle zákona o obcích č. 128/2000 Sb. v hlavě IV. jsou orgány obce:

- zastupitelstvo obce
- rada obce
- starosta
- obecní úřad

2.1.2 Legislativní podpora sportu v obcích

Důležitost obcí pro zajišťování sportu předpokládala v roce 1998 Slepíčková (2000). V návaznosti na plánovanou reformu veřejné správy očekávala větší míru podílu obcí na zpřístupnění a zajišťování sportu pro své obyvatele.

Tím se dle Slepíčkové budeme přibližovat systému, který funguje v EU.

Dalším krokem legislativní podpory byl již několikrát zmiňovaný zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, který ukládá obcím ve své samostatné působnosti vytvářet podmínky pro sport, kdy obce zejména:

- zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,
- zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení a poskytují je pro sportovní činnost občanů,
- kontrolují účelné využívání svých sportovních zařízení,
- zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.

Slepičková, Tvaroh a Slepička (2010, s. 59) k tomu podotýkají, že „zákon představuje velice stručný materiál“ a zároveň úkoluje „pouze orgány veřejné správy“. Dále poukazuje na absenci specifikací a sankcí k paragrafům zákona. Z toho vyplývá velká benevolentnost obcí k péči o sport, pokud jim žádné sankce nehrozí.

Naproti tomu v Dánsku, kde jsou za místní sportovní aktivity primárně odpovědné obce, bylo financování sportu v obcích upraveno konkrétním zákonem (Bergsgard, Norberg, 2010).

Obce a kraje pravidelně a každoročně poskytují celou řadu dotací. Základním zákonem určujícím pravidla jejich poskytování je zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Od 20. 2. 2015 nabyt účinnost zákon č. 24/2015 Sb., kterým se mění výše zmíněný zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů spolu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, zákonem 129/2000 Sb., o krajích a zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. Zákon č. 24/2015 Sb. tak zavádí nové postupy u dotací a návratných finančních výpomocí z rozpočtu obcí.

Dotací se dle nového zákona rozumí veškeré poskytnuté peněžní prostředky z rozpočtu obce fyzické i právnické osobě a jsou rozdělovány na dotace individuální a programové (Ryšavý, 2015).

Zákon mimo jiné upravuje minimální požadavky, které musí žádost o dotaci obsahovat a které musí alespoň obsahovat smlouva o poskytnutí dotace, dále pak podmínky pro poskytovatele o vyhlášení a zveřejnění dotací a také rozhodování o sporech z právních poměrů při poskytnutí dotace.

Význam obcí ve sportu umocnila vláda novelou zákona č. 215/2013 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, díky které navýšila rozpočet obcí o finanční prostředky, které mohou obce využít. Jedním ze záměrů byla podpora právě sportu, který v té době po krachu Sazky definitivně přišel o významný zdroj financí. Bohužel už nikde není žádný závazek, aby se tyto finanční prostředky použily na sport. Jsou součástí obecních rozpočtů a je tedy jen v kompetenci obcí, jak s penězi naloží.

2.1.3 Rozpočty obcí

V rámci soustavy veřejných rozpočtů jsou na úrovni územně samosprávných celků sestavovány tzv. územní rozpočty neboli rozpočty obcí a krajů. Označují se jako decentralizované peněžní fondy, v nichž se soustřeďují příjmy, které obec získá na základě přerozdělení v rozpočtové soustavě a příjmy získané vlastní činností. Rozpočet obce je základním místním rozpočtem, je napojen na státní rozpočet a na rozpočet kraje. Územní rozpočet je vytvářen, rozdělován a používán stejně jako ostatní veřejné rozpočty v rozpočtové soustavě s využitím nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného financování typickému pro všechny veřejné rozpočty. (Provazníková, Sedláčková, 2009)

Högye (2005) připomíná nejdůležitější vlastnosti veřejných rozpočtů, kterými jsou:

- rozpočet obce je po schválení zákonodárným orgánem vymahatelný
- výsledky většiny plánovaných cílů nelze kvantifikovat
- v rozpočtu se střetává množství zájmů
- proces rozhodování o obsahu veřejného rozpočtu je jedinečný
- orgány ne vždy upravují své výdaje podle dostupných příjmů

Hospodaření s veřejnými finančními prostředky má svá přesně stanovená pravidla, procesy a postupy. Nazýváme je rozpočtovým procesem, který je možné rozdělit do těchto fází:

- *„sestavování*
- *schvalování*
- *publikace*
- *hospodaření s rozpočtovými prostředky*

- *kontrola*
- *hodnocení*“ (Bakeš, 2006, s. 158)

Pojem rozpočtový proces je odlišný od pojmu rozpočtové období, a to hlavně z časového hlediska. Rozpočtové období v ČR trvá jeden kalendářní rok, zatímco rozpočtový proces se všemi jeho fázemi od sestavování po hodnocení trvá 1,5 až 2 roky, neboť sestavování musí začínat před rozpočtovým obdobím a hodnocení až po ukončení rozpočtového období. (Peková, 2004)

Rozpočet obce obsahuje příjmy, výdaje a ostatní finanční peněžní operace a je možné na něho nahlížet rozdílnými způsoby. Například jako:

- decentralizovaný peněžní fond, v němž jsou soustředovány různé druhy veřejných příjmů, které se rozdělují a používají na financování veřejných statků, zajišťovaných prostřednictvím municipálního veřejného sektoru nebo nakupovaných u soukromého sektoru
- bilance příjmů a výdajů za určité rozpočtové období (kalendářní rok), která je shodná s rozpočtovým obdobím v soustavě veřejných rozpočtů
- finanční plán, podle kterého obce v příslušném rozpočtovém období hospodaří
- právní dokument schválený místním zastupitelstvem
- nástroj prosazování cílů obecní politiky
- ekonomický vztah související se shromažďováním a rozdělováním peněžních prostředků (Šelešovský, Jahoda, 2005)

Do příjmů rozpočtu obce, podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů jsou v §7 zařazeny tyto příjmy:

- *„příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,*
- *příjmy z výsledků vlastní činnosti,*
- *příjmy z hospodářské činnosti právnických osob, pokud jsou podle tohoto nebo jiného zákona o příjmech obce, která organizaci zřídila nebo založila,*
- *příjmy z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonů státní správy, k nimž je obec pověřena podle zvláštních zákonů, zejména ze správních poplatků z této*

činnosti, příjmy z vybraných pokut a odvodů uložených v pravomoci obce podle tohoto zákona nebo zvláštních zákonů, pokud není dále stanoveno jinak,

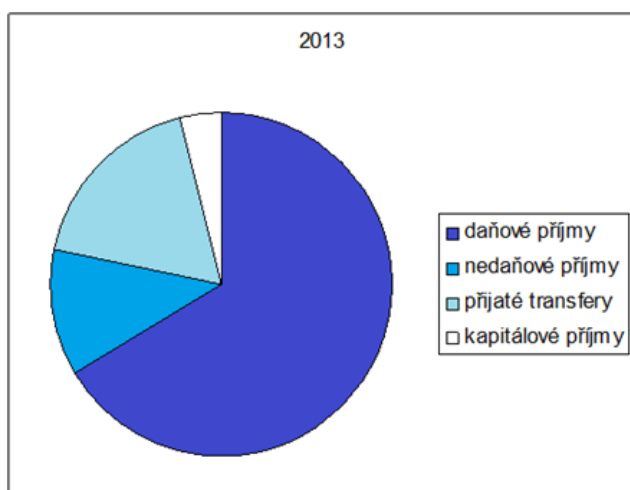
- *příjmy z místních poplatků podle zvláštního zákona,*
- *výnosy z daní nebo podíly na nich podle zvláštního zákona,*
- *dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů,*
- *dotace z rozpočtu kraje,*
- *prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy, např. z jimi ukládaných pokut a jiných peněžních odvodů a sankcí, jestliže jsou podle zvláštních zákonů příjmem obce,*
- *přijaté peněžité dary a příspěvky,*
- *jiné příjmy, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů obce.“*

Dále podle §7 může obec použít:

- prostředky poskytnuté prostřednictvím Národního fondu,
- návratné zdroje,
- návratná finanční výpomoc ze státního rozpočtu, z rozpočtu kraje nebo z rozpočtu jiné obce.

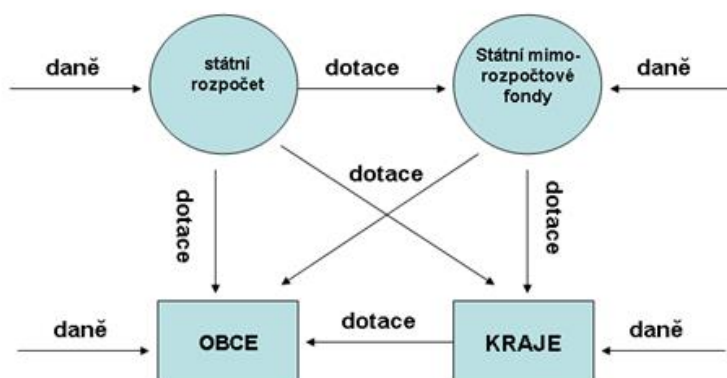
„Dominantními příjmy rozpočtů obcí jsou daňové příjmy. Významnou částí rozpočtů obcí jsou dotace.“ (Netolický, 2008, s. 26) Tato slova potvrzují graf č. 1, kde je patrné, že daleko více než polovina příjmů pochází právě z daňových příjmů. Dotace, jak ukazuje schéma č. 1, vyjadřují finanční vztah k ostatním článkům soustavy veřejných rozpočtů a slouží jako nástroj zmírnění nerovnosti daňových výnosů.

Graf č. 1: Struktura příjmů obcí v roce 2013

Zdroj: Inovace studijních programů AF MENDELU směrem k internacionalizaci studia

Schéma č. 1: Vztahy mezi jednotlivými úrovněmi rozpočtů v České republice

Zdroj: Inovace studijních programů AF MENDELU směrem k internacionalizaci studia

Výdaje rozpočtu obce sloužící k úhradě veškerých potřeb a činností obce zahrnuje §9 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech veřejných rozpočtů, jsou to zejména:

- „závazky vyplývající pro obec z plnění povinností uložených jí zákony
- výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj
- výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je obec pověřena zákonem
- závazky vyplývající pro obec z uzavřených smluvních vztahů v jejím hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupila

- *závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost*
- *úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů*
- *výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům*
- *výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec*
- *jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely*
- *splátky přijatých půjček, úvěrů a návratných výpomocí a splátky jistiny vlastních dluhopisů jejich vlastníkům“*

Pravomoc schvalovat rozpočet obce má jakožto nejvyšší orgán samosprávy obce, a to v samostatné působnosti, zastupitelstvo obce. Tato pravomoc nemůže být svěřena jinému orgánu obce. Rada obce má za úkol hospodařit podle schváleného rozpočtu a provádět rozpočtová opatření v rozsahu, který povolilo zastupitelstvo obce. (Netolický, 2008)

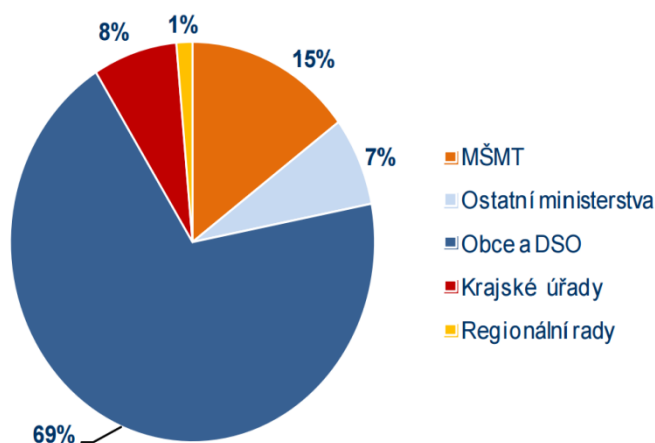
2.1.4 Finanční podpora sportu v obcích

Obce jsou jedním z mnoha zdrojů, které plní pokladnu sportu prostřednictvím rozpočtových opatření přispívajících sportovním organizacím. „*Částky vydávané na sport z rozpočtů obcí nejsou určovány žádnou zákonnou ani jinou normou*“ (Grzywa, 2001). S tím souhlasí Slepíčková (2000, s. 41), která zároveň dodává, že „*v rozpočtu obcí není kapitola sport*“. To má za následek rozdílný přístup měst k financování sportu.

Úloha obcí v procesu financování nestátních neziskových organizací (NNO) a tedy i sportovních spolků je velmi vysoká. Spolky od obcí dostávají vyšší příspěvky a častěji než od svých sportovních federací (Pavlík, 2013).

Jak velkou roli hrají obce ve financování sportu, představuje graf č. 2. Podíl 69% na celkovém financování sportu (průměrná výše v letech 2007 – 2011) je nezanedbatelná část příjmů pro sport.

Graf č. 2: Podíl jednotlivých subjektů na financování sportu

Zdroj: KPMG (2012, s. 7)

Objem finančních prostředků, které obce vyčlení na podporu sportu, tedy závisí na rozhodnutí představitelů obce a finančních možnostech obce. Nejčastěji si obce pro financování sportu vybírají takzvané sportovní fondy, které jsou v rozpočtech města součástí školství. Konkrétní oblasti, do kterých se prostřednictvím fondů přispívá, jsou:

- pořádání sportovních akcí typu sport pro všechny, nejlepší sportovec města
- sportovní družební styky
- opravy, údržba a rekonstrukce sportovních zařízení
- výstavba nových sportovních zařízení
- spolková sportovní činnost s důrazem na mládež,

čímž zahrnují téměř celé sportovní prostředí na úrovni obcí. (Novotný, 2004)

Novotný (2000) označuje sport jako jednu z možných preferovaných oblastí obce, která je zajišťována z finančních prostředků obce. Takových variant je hned několik a obec si z nich může libovolně vybírat. Novotný tak uvádí:

- Financování přímo z rozpočtu
 - Přes kapitolu školství

Jedna z největších položek v obecních rozpočtech. Část těchto prostředků se promítá do sportu prostřednictvím výdajů na sportovní výuku, mzdy

pedagogů a správců sportovišť nebo jako kapitálové investice do sportovních zařízení.

- Kapitulu rozpočtu sport

Může si ji vytvořit každá obec, ale nachází se v ní jen značně malá část výdajů.

- Kapitulu jiné výdaje

Zde nalezneme výdaje na údržbu a rozvoj lesních porostů, parků, veřejných prostranství, které může veřejnost bez větších nákladů využívat pro běhání či jiná cvičení.

- Založením organizace

Každá obec má možnost založit i speciální organizaci, která bude zajišťovat sportovní příležitosti dané oblasti. Nejčastěji to bývá příspěvková organizace.

- Granty neboli dotace

Jedna z mála možností, jak mohou obce podpořit tělovýchovné jednoty. Obec vyhlásí grant, vymezí podmínky, pokud je daná organizace splňuje a bude vybrána, obdrží finanční prostředek.

- Nestandardní jednorázové postupy

Jsou to zejména jednorázové dary určené pro mimořádné příležitosti jako jsou výroční oslavy nebo zbývají-li peněžní prostředky, může to být např. zakoupení sekačky pro účel fotbal. (Novotný, 2000)

Pro maximální efektivnost a spravedlnost při rozdělování financí do sportu, dochází ke kombinaci výše zmíněných variant. To umožňuje optimalizovat výhody a nevýhody jednotlivých možností financování. Problematika v této oblasti v České republice tkví v její nízké prozkoumanosti. (Novotný, 2010)

Hobza a Novotný (2008) podotýkají, že v mnohých městech se nakládá s dotační politikou nesystémově. Chybu vidí hlavně ve sportovních komisích, které dotační politiku řeší, a kde se často uplatňuje lobystická politika a také mnohdy dochází ke střetu zájmů.

Slepičková (2000) uvádí přidělování dotací jako „ velmi častou“ variantu, neboť skrze dotace se dají podporovat investice, opravy, ale i činnost. Zákon č. 24/2015 Sb. odlišuje dotaci programovou a individuální:

- Programové dotace jsou tedy různé grantové systémy, které obce a města poskytují např. na podporu sportu, kultury nebo sociálních věcí. Poskytovatel na takovéto dotace bude muset zveřejňovat záměr tohoto programu.
- Individuální dotace, o něž si požádá libovolný žadatel, jsou bez předchozích výzev. Jedná se např. o příspěvek dobrovolným hasičům na ples apod. Takováto možnost poskytování dotací se může rovněž aplikovat v případě potřeby řešení mimořádných či krizových situací. Žádost musí obsahovat identifikaci žadatele, účel užití prostředků apod. V případě těchto dotací se žádný záměr ani program zveřejňovat nebude. (Sláma, 2015)

Výše zmíněné varianty možností financování sportu obcemi od Novotného, doplňuje Slepičková (2010) o fondy. Dále zmiňuje přispívání podle počtu členů s důrazem na mládež. Jako časté organizace, které město pro financování využívá, uvádí stejně jako Novotný příspěvkové organizace a doplňuje je o společnosti s ručením omezeným.

2.3 Sportovní a tělovýchovná zařízení v obcích

V České republice se podstatná část tělovýchovných zařízení vybudovala v letech 1870-1945. Velkou zásluhu na tom měl vznikající a rychle se rozšiřující Sokol. Budovány byly školní tělocvičny i tělocvičny pro dobrovolnou tělovýchovu a tím se v tomto období vybudovala základní síť hřišť a tělocvičen. (Červenka, 2000)

Z šetření, které v roce 2000 proběhlo v rámci celé České republiky, bylo zjištěno, že podle téměř poloviny dotazovaných, sportovních zařízení přibylo (Slepičková, 2002).

Je užitečné budovat sportovní a tělovýchovná zařízení tak, aby byla snadno dostupná pro lidi, neboť tím se zvyšuje pravděpodobnost, že budou sportovat (Slepičková, 2010). Tento fakt potvrzuje analýza prostorových podmínek prováděná ve Finsku. Z té vyplývá, že v obydlených oblastech, kde bylo „*velké množství rekreačních a jiných udržovaných parkových ploch, byla také aktivnější účast na organizované činnosti sportovních klubů, než tam, kde tyto podmínky nebyly*“ (Suomi, 2000, s. 142).

V Norsku se výstavba a údržba a uspořádání sportovních zařízení řídí podle studie, která je nástrojem centrální politiky, jejímž úkolem je naplnit cíl norské politiky v oblasti sportu, „Sport po všechny“. Uspořádání je založené na souboru pravidel, kterého se účastní aktéři z veřejného i neziskového sektoru působící na několika geografických úrovních. (Seippel, 2008)

V ČR bohužel chybí jakýsi celostátní přehled o sportovních a tělovýchovných zařízeních, který například Francie, Německo nebo Finsko využívají pro efektivnější financování provozu, údržbu nebo výstavbu nových zařízení (Slepičková, 2010).

2.3.1 Urbanistické ukazatele

Rozsah i druhy sportovních a tělovýchovných zařízení (STZ) jsou v obcích i širších územních celcích doporučovány urbanistickými ukazateli. *„Ukazatele, někdy standardy anebo normativy, pro vybavenost sídel navrhl dříve Sportprojekt, specializovaný podnik ČSTV pro projektování sportovních staveb. Ukazatele byly pouze doporučující a v podstatě se téměř nikdy nedodržely. V současnosti je situace v této oblasti dosti nepřehledná a pracovníci na městských úřadech o jejich existenci velmi často nevědí.“* (Novotný, 2011, s. 385)

Slepičková (2010) uvádí, že ukazatel pro ČR byl tajně odvozen od tehdejšího západoněmeckého Zlatého plánu, ve kterém měl ukazatel hodnotu $8\text{m}^2/\text{obyvatele}$. Tehdejší Československo si, jak ukazuje tabulka č. 1., zvolilo hodnotu $17\text{m}^2/\text{obyvatele}$. Je dost možné, že dvojnásobný rozdíl v hodnotě mohl být jeden z důvodů, proč se v ČR ukazatel většinou nedodrhuje a Německo svůj plán splnilo. V porovnání s dalšími evropskými státy, Anglie $20\text{m}^2/\text{obyvatele}$, Itálie $11\text{m}^2/\text{obyvatele}$, Lucembursko $17,58\text{m}^2/\text{obyvatele}$, v úrovni norem nezaostáváme, ale propadáme se co se týče naplňování. Novotný (2011, s. 388) tvrdí, že *„naše plnění se pohybuje mezi 30-60 % u vyšších typů STZ.“*

Po společenských změnách roku 1989 se bohužel dalších více než 18 let nic podstatného nezměnilo. První materiály obsahující obecnou nápravu směřující ke kompatibilitě s okolními Evropskými zeměmi zpracovala až Sportprojekta Brno v roce 1999 pro MŠMT (autoři Z. Šamalík a O. Zekl). Celkovou doporučovanou normu doporučovali snížit ze 17 na $8,5 - 9,7 \text{m}^2/\text{obyvatele}$. Přiblížili se tak německým

normám daným Zlatým plánem pro výstavbu sportovišť. Tento jejich návrh nebyl doposud nikým akceptován. (Slepičková, 2010)

Tabulka č. 1: Přehled urbanistických ukazatelů všech druhů tělovýchovy

Druh zařízení	Urbanistické ukazatele pro tělovýchovná zařízení v m ² /obyvatele pro tělovýchovu			
	dobrovolnou		školní	celkem
	organizovanou	neorganizovanou		
Hřiště a stadiony	5,000	2,000	5,566	12,566
Tělocvičny a sportovní haly	0,400	-	0,600	1,000
Bazény: otevřené	0,150	-	-	0,150
kryté	0,045	-	0,146	0,191
Turistická zařízení	0,100	-	-	0,100
Zimní stadiony: otevřené	0,080	-	-	0,080
kryté	0,060	-	-	0,060
Ostatní zařízení	0,915	-	-	0,915
Součet	6,750	2,000	6,312	15,062
Zeleň a komunikace	1,250	0,130	0,558	1,938
Celkem	8,000	2,130	6,870	17,000

Zdroj: Vorel (1991, s. 12)

Hodnoty, které jsou uvedeny v tabulce č. 1, můžeme dále upřesnit dle Vorla (1991) podle velikosti obcí. S ohledem na záměr této práce uvádím v tabulce č. 2 pouze doporučený model pro obec s rozpětím 5 000 - 9 999 obyvateli.

Tabulka č. 2 Možnosti návrhu TV zařízení pro obce s 9999 obyvateli

Zařízení	Druh a počet	Urbanistická plocha v m ²
Hřiště na: fotbal	1 – 105x70 m, 3000 div. 1 – 105x70 m v atl. zař.	18 910
házenou	1 záv. 40x20 m, 1 cvič.	3 070
volejbal	1 záv., 5. cvič.	2 630
basketbal	3 cvič.	2 280
tenis	1 záv., 5 cvič	4 660
Atletická zařízení	dráha 400 m + technické disciplíny	13 840
Šatny	7	2 010
Tělocvičny	1 – 18x36 m, 1 – 18x30 m	3 080
Krytý bazén	1 – 25x8 m	950
Otevřený bazén	1 – 25x12,5 m	1 035
Kluziště s umělou ledovou plochou	1 – 30x60 m	2 770
Součet		55 235
Zeleň a komunikace		9 500
Celkem		64 735

Zdroj: Vorel (1991, s. 22)

Při konečném stanovování vybavenosti STZ je potřeba přihlížet ke geografickým podmínkám obce (Červenka, 2000). Podle Novotného (2011) si obce řeší plánování a rozvoj sportovišť živelně podle místních podmínek, protože již dvacet let se žádná instituce systematicky nevěnuje metodice a tvorbě normativů, přitom v sousedním Německu je metodika plánování rozpracovaná. Také se tam spíše užívají poptávkově orientované modely. Dle mého názoru je tento problém trefně vystižen v koncepci rozvoje sportu v UH: „Záleží na obci, zda a jak si plánování organizuje a realizuje, či se tomu nevěnuje. Řečeno s nadsázkou, existuje v této oblasti v České republice anarchie.“ (Slepičková, 2010)

2.3.2 Druhy STZ

Základní druhy sportovních a tělovýchovných zařízení pro ČR kategorizoval Vorel (1991) takto:

- Hřiště a stadiony
- Tělocvičny a sportovní haly
- Bazény
 - Otevřené
 - Kryté
- Turistická zařízení
- Zimní stadiony
 - Otevřené
 - Kryté
- Ostatní

Do ostatních zařízení spadá například střelnice, kuželny, zařízení odvozené od geografických podmínek jako lyžařská zařízení, loděnice a spousty dalších.

Breuer (2000) člení v SRN z hlediska nabídky a užitku 3 skupiny STZ:

- základní zařízení (hřiště, stadiony, sportovní haly, tělocvičny, venkovní a kryté bazény)
- speciální zařízení pro jednotlivé sporty (golf, dostihy, squash, badminton, sportovní střelba,...)
- sportovní možnosti v přírodě a krajině (cyklistické stezky, turistické stezky, jezdecké dráhy, jezera, řeky, sjezdové a běžecké tratě pro lyžování,...)

Ve Francii se používá přehled 29 dlouhodobě sledovaných sportovních druhů:

- Stadiony (pro velké hry)
- Tenisové kurty
- Hřiště pro pétangue
- Venkovní hřiště pro malé
- Kolektivní hry (mimo školních hřišť)

- Víceúčelové haly
- Specializované haly nebo hřiště
- Venkovní hřiště pro sport
- Nеспециализovaná tělocvična
- Jízdárna
- Atletický stadion
- Fitness centrum
- Sál pro bojová umění
- Plavecký bazén
- Střelnice
- Skate park a free cyklo
- Stěna pro baskickou pelotu
- Umělá lezecká stěna
- „Areál zdraví“
- Herní hřiště
- Golfové hřiště
- Ostatní zařízení
- Dráhy pro technické (automoto) sporty
- Místa pro modeláře
- Místa pro aviatismus
- Sportovní zařízení pro cyklistiku
- Bowling
- Zimní stadion
- Základny vodních sport (Slepičková, 2010)

Dle Novotného (2011) jsou to právě fotbalové stadiony, sportovní haly a tělocvičny, které se v obcích v ČR nejčastěji objevují.

V roce 1990 jsme tvořili evropský unikát a to tím, že 70% sportovních zařízení bylo vlastněno dobrovolnými sdruženími.

Oproti tomu v roce 2005 bylo v Dánsku 72% sportovišť vlastněno obcemi a 28% sportovišť vlastnila soukromá sféra. V Norsku bylo v roce 2006 45% sportovišť ve

vlastnictví obcí, 38% vlastnily sportovní kluby a 17% bylo vlastněno jiným způsobem. (Kolbjørn, Troelsen, 2010)

Současná situace je pochopitelně odlišná a to zejména z důvodu převodu sportovních zařízení od sdružení na obce. Že je to trend velmi aktuální dokazuje fakt, že Česká unie sportu (ČUS) na začátku roku 2015 na neustálé dotazy TJ a SK reagovala poskytnutím vzorové smlouvy na převod sportovišť do vlastnictví obcí. (Málek, 2015)

2.3.3 Provoz STZ obcemi

Poskytování sportovních a tělovýchovných zařízení je obcím uloženo v písmenech b) a c) v §6 zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu:

- b) zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení a poskytují je pro sportovní činnost občanů
- c) kontrolují účelné využívání svých sportovních zařízení

Vzhledem k obecné formulaci obsahu zákona a absenci jakýchkoliv sankcí, mají obce velkou benevolentnost s jeho plněním.

„Obce tak mohou zařízení poskytovat různými způsoby danými jak legislativou (formální aspekty), tak neformálními aspekty (priority obce, pojetí podpory sportu, preference představitelů)“ (Popelka, 2014, s. 40).

V zákoně č. 128/2000 Sb. je v §38 zakotveno že:

- majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti. Obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku,
- majetek obce musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím,
- obec je povinna chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení.

Dále pak v §39 jsou upravovány podmínky pro záměr obce prodat, směnit, darovat nemovitý majetek, pronajmout nebo poskytnout ho jako výpůjčku.

V zákoně č. 250/2000 Sb., konkrétně v §23, je uvedeno, že k naplňování svých úkolů, a to zejména hospodářskému využívání svého majetku a zabezpečování veřejně prospěšné činnosti, mohou obce zřizovat:

- vlastní organizační složky jako svá zařízení bez právní subjektivity,
- příspěvkové organizace jako právnické osoby, které zpravidla ve své činnosti nevytvářejí zisk,
- zakládat obchodní společnosti, a to akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným.

Obce tedy mohou STZ, které mají ve svém majetku, spravovat pomocí vlastních orgánů či zaměstnanců, příspěvkových či obchodních společností nebo je pronajmout či poskytnout jako výpůjčku.

Ve výzkumu, který prováděl Popelka, o obcích s rozšířenou působností, se setkal s těmito formami poskytování STZ:

- „*interní poskytování (přímé poskytování obcí a organizační složkou)*
- *příspěvkové organizace*
- *obchodní společnosti*
- *spolky*“ (Popelka, 2014, s. 41)

Hlavní charakteristiky výše uvedených forem jsou shrnuty v následující tabulce č. 3.

Tabulka č. 3: Hodnocení forem pro poskytování sportovních zařízení a služeb

	Právní subjektivita	Nejvyšší orgán	Rozpočet	Vlastnictví majetku	Doplňková činnost	Kontrola obce	Zásadní rozhodování	Flexibilita	Motivace personálu
Organizační složka (zaměstnanci obce)	ne	zastupitelstvo	obecní	ne	ne	vyšoká	zastupitelstvo	nížká	nížká
Příspěvková organizace	ano	zastupitelstvo	obecní	ano	ano	vyšoká	zastupitelstvo	střední	střední
a.s. s.r.o.	ano	rada	vlastní	ano	ano	střední	představenstvo jednatel	vyšoká	vyšoká
Spolek	ano	členská schůze	vlastní	ne*	ano	není	členská schůze	nížká	nížká

* Záleží, zda jde o pronájem, výpůjčku či byl obecní majetek prodán.

Zdroj: Popelka (2014, s. 47)

3 Cíle práce

Hlavním cílem práce je analyzovat a zhodnotit současnou péči o sport ve městě Červený Kostelec. Pozornost je věnována financování sportu v obci a sportovním a tělovýchovným zařízením (STZ). Pro dosažení hlavního cíle bylo potřeba se věnovat těmto dílčím cílům:

- podat přehled současných tělovýchovných a sportovních zařízení spolu s informacemi o jejich stavu a vytíženosti
- porovnat plochu sportovišť s urbanistickými normami
- navrhnout další možnosti pro práci se STZ
- analyzovat současné financování sportu v obci
- analyzovat financování sportu v dalších městech
- navrhnout nový možný způsob financování sportu v obci

4 Metodologie

V této části se věnuji provedenému průzkumu, který vede k získání potřebných informací o dané problematice. Pro řešení vymezeného problému byla zvolena metoda případové studie. Woodside (2010) chápe případovou studii hodně ze široka jako šetření zaměřené na popsání, pochopení, předvídání nebo kontrolu určitého subjektu. Případové studie jsou zpravidla spojovány s metodami kvalitativními. Typickými a nejčastějšími metodami používanými v případových studiích jsou pozorování a rozhovory (Veselý, Nekola, 2007).

4.1 Sběr dat

Pro potřeby případové studie Červeného Kostelce bude použito těchto metod sběru primárních a sekundárních dat:

- Sběr dat prostřednictvím internetu a jiných zdrojů informací
- Hlubkové rozhovory

Sekundární zdroje jsou data, která již někdo publikoval. Ve veřejné politice se používají pro svou komplexnost přesahující jednotlivé vědní obory, ale hlavním důvodem je jejich nízká cena oproti provedení vlastního výzkumu šetření. (Veselý, Nekola, 2007)

K získání sekundárních dat jsem využil informací dostupných na internetu, na webových stránkách sledovaných obcí. Také byly použity interní materiály města Červený Kostelec.

Primární zdroje jsou data, která mohou být užívána formální nebo neformální cestou. Zahrnují také verbalizované a neverbalizované jednání či reakce na podněty. Dle tohoto rozdělení můžeme rozlišit dvě základní metody sběru primárních dat – pozorování a dotazování. Tyto varianty jsou užívány v závislosti na zvoleném výzkumu a jeho povaze. (Veselý, Nekola, 2007)

Pro zjištění potřebných informací jsem použil dotazování formou hlubkových rozhovorů.

Technika hlubkového rozhovoru byla použita pro doplnění informací o sportovištích v Červeném Kostelci vedoucích k podání podrobnějších informací o nich. Dotazováno

bylo 27 odpovědných osob k dané problematice v období červenec 2015 až srpen 2015. Rozhovory byly v délce 30-60 minut. Dotazovanými byli předsedové klubů, správci sportovních zařízení a u veřejných hřišť pověřené osoby k daným hřištím nebo obyvatelé bydlící v jejich blízkosti. Některé osoby byly odpovědné za více STZ, proto neodpovídá počet dotazovaných celkovému počtu STZ. Dotazovaným byly pokládány tyto hlavní okruhy otázek:

- jak je sportoviště využíváno,
- kdo do něho chodí,
- jaká sportovní činnost se na něm provádí,
- kým je zajišťována údržba,
- jaká je přibližná roční finanční náročnost provozu.

Hlubkového rozhovoru bylo také použito pro pochopení sportovní politiky v Červeném Kostelci. Rozhovor byl vedený osobní formou s místostarostou a tajemníkem Červeného Kostelce. Dále bylo využito rozhovoru pro komunikaci s jednatelem Fondu pro rozvoj sportu. Tato metoda byla taktéž využita pro doplnění informací o sledovaných městech. Rozhovory byly vedeny telefonickou formou s 9 osobami, kdy každá byla odpovědná za financování sportu v příslušné obci. Byly to buď starostové dané obce, místostarostové nebo jiné odpovědné osoby a rozhovory trvaly od 10 do 30 minut.

4.2 Zpracování získaných dat

Získaná data byla zpracována pomocí:

- Deskriptivní analýzy
- Obsahové analýzy
- Komparativní analýzy

Deskriptivní analýzy bylo použito při popisování sledovaných sportovišť. Ukazatele vybrané pro popisování stavu byly tyto:

- přístup
- povrch

- stav
- vybavenost

Dále byla deskriptivní analýza využita pro zpracování informací o způsobu financování sportu jak ve městě Červený Kostelec, tak i pro města podobná Červenému Kostelci sloužící jako ukázka možného řešení dané problematiky.

Obsahová analýza je dle Hendla (2012, s. 388) „*analýza dokumentů a textů s cílem rozkrýt jejich vlastnosti s ohledem na položenou otázku*“. Veselý a Nekola (2007) vidí obsahovou analýzu jako výzkumnou metodu určenou pro analýzu obsahu zaznamenané lidské komunikace.

Obsahová analýza byla využita pro doplnění informací z hloubkových rozhovorů jako pro STZ, tak i pro financování sportu.

Komparativní analýza byla použita pro porovnání současné situace sportovišť v Červeném Kostelci s urbanistickými normami. Porovnávány byly 3 oblasti:

- celková plocha sportovišť
- plocha sportovišť pro organizovaný, neorganizovaný a školní sport
- plocha pro druhy sportovních zařízení pro organizovaný sport

Dále byla komparativní analýza použita pro porovnání informací o financování sportu v dalších městech.

4.3 Organizace výzkumu

V problematice sportovních a tělovýchovných zařízení (STZ) v obci Červený Kostelec bylo postupováno následujícím způsobem.

- Vytvořit seznam všech STZ na území obce.
- Popsat stávající stav sportovišť
- Zjistit vlastníky a plochy STZ
- Kontaktovat osoby odpovědné za konkrétní STZ
- Zhodnotit všechna STZ
- Porovnat stávajících plochy s doporučenými urbanistickými normami.

- Navrhnout doporučení pro další práci se STZ.

Současně s problematikou STZ byla věnována pozornost i problematice financování sportu, kde bylo postupováno následujícím způsobem.

- Shromáždit informace o způsobu financování města Červený Kostelec.
- Kontaktovat odpovědné osoby za financování sportu v obci.
- Vyhodnotit získaná data
- Vybrat podobné obce v královéhradeckém kraji, dle v následujícím textu uvedených kritérií
- Zjistit dostupná data
- Kontaktovat zástupce obcí odpovědné za financování sportu
- Vyhodnotit získaná data
- Porovnat financování podobných obcí
- Navrhnout nový model financování

5 Výsledková část

Červený Kostelec

„Červený Kostelec leží v malebném východním podhůří Krkonoš uprostřed regionu Náchodsko – Trutnovsko. První zmínka o Kostelci se objevila 22. srpna 1362 v konfirmační knize pražské diecéze. Konkrétně se v této knize píše o ustanovení faráře Heřmana patronem kostela červenohorským panem Mikulášem Písklem. Stalo se tak na kostelecké faře. Prívlastek Červený užívá Kostelec od r. 1876, kdy byl povýšen na město.“ (Město Červený Kostelec, ©2015)

Červený Kostelec je obec II. typu, to znamená, že má pověřený obecní úřad. Do katastrálního území Červeného Kostelce spadají tyto územní části:

- Červený Kostelec,
- Horní Kostelec,
- Bohdašín,
- Lhota za Červeným Kostelcem,
- Stolín,
- Olešnice u Červeného Kostelce.

Pověřenou obcí je navíc pro:

- Červenou Horu,
- Slatinu nad Úpou,
- Zábrodí a Horní Rybníky,
- Horní Radechovou a Slavíkov u Náchoda.

K 1. 1. 2015 měla obec Červený Kostelec 8454 obyvatel s průměrným věkem 42,7 let.

Historie sportu v Červeném Kostelci spadá až do 19. století, kdy 29. 9. 1884 byla ustanovena tělocvičná jednota Sokol v Červeném Kostelci. Jako následující byl roku 1907 založen fotbal. Dále pak pokračoval se založením volejbal roku 1928, národní házena 1939 a poslední z větších sportů tenis 1956. To neznamená, že by se tenis začal hrát až takto pozdě, ale přeci jenom to v začátcích byla hra „smetánky“. Rok 1956 tedy

ohraničuje organizovaný tenis. Stejně tak i volejbal se hrál dříve než v roce 1928, ale to bylo pod záštitou Sokola a rok 1928 je milník pro samotný oddíl. Pro sportovní činnost byla důležitá výstavba sokolovny v roce 1930 a v roce 1918 vybudované přírodní koupaliště Brodský, které bylo v té době velmi vyhledávané. Postupem času přibývalo sportovních spolků, stavěly se menší tělocvičny a hřiště a tím jak rostl počet obyvatel a byla důležitá výstavba bytové zástavby, musela se některá sportoviště po městě stěhovat, až vykrystalizovala do dnešní podoby. V roce 2000 proběhla rekonstrukce sokolovny a v roce 2007 proběhla výstavba sportovní haly. Červenokostelecký sport vychoval řadu úspěšných sportovců, v nichž nejznámější je Antonín Pavelka, člen TJ Sokol ve Lhotě, který se v roce 1994 stal v mexickém Monterrey mistrem světa v desetitriatlonu. Devítidenní nepřetržitý závod, který se skládal z 38 km plavání, 1800 km na kole a 422 km běhu, zvládl za 207 h a 33 min. (Drahoňovský, 2011)

Důležitým faktorem, který ovlivňuje sport v obci, je politika. Od roku 1989 ve vedení města figurovala KDU-ČSL. Její politika nebyla, co se sportu týče nijak zvlášť aktivní. Z neformálních rozhovorů s místostarostou a tajemníkem, kteří jsou ve vedení města již řadu let, byla znát ze strany města malá angažovanost do sportu, která byla dle tázaných způsobená nejednotností sportovního prostředí a absencí sportovního zařízení, především TJ v majetku města. Tím pádem nedocházelo k takové podpoře sportu, jakou dostávala kultura, jejíž majetek je vlastněn městem. Kultura se tak stala preferovanější oblastí než sport. Zdárným důkazem tohoto tvrzení jsou poutače na důležitých komunikacích vedoucí do města, na kterých je nápis „Červený Kostelec město folklóru“. Sport byl městem podporován finančně způsobem „ Tady máte peníze a starejte se o sebe.“ Ze strany města chyběla jakákoliv aktivní účast na sportu a to nejen organizovaném, ale také neorganizovaném, vytváření podpůrných projektů, rekonstruování veřejných hřišť nebo konání sportovních akcí. Je ale potřeba připomenout rekonstruování sokolovny, hřiště za sokolovnou a výstavbu nové sportovní haly, což sportu velice pomohlo, ale v kontextu 25 let je to podle mého názoru málo. Podobně tuto situaci nevnímám jenom já, ale evidentně více občanů, neboť v minulém roce v předvolebních prohlášeních do komunálních voleb se vyšší podpora sportu objevila často a KDU-ČSL ve vedení města následně vystřídal Spoluobčané. Bude zajímavé sledovat, zda se v dalších letech politika města bude vyvíjet pro sport slibněji.

5.1 Sportovní a tělovýchovná zařízení na území obce¹

Je potřeba upozornit, že se jedná o zařízení pro dobrovolné, organizované i neorganizované sportování a školní tělovýchovu. Nejsou tedy zahrnuty komerční sportoviště typu posilovny nebo fitness centra.

Rozdělení STZ je dále používáno podle územních částí uvedených na str. 35.

Seznam takto zařazených STZ do územních částí je spolu s informacemi o počtech obyvatel jednotlivých částí v příloze č. 1. Tabulka jasně ukazuje převažující část sportovišť na území části Červený Kostelec, ovšem vzhledem k počtu obyvatel v jednotlivých částech je tento poměr vyvážený.

5.1.1 Červený Kostelec

Fotbalový stadion

- přístup: asfaltová parkoviště
- povrch: tráva
- stav: výborný
- vybavení: 2 velké brány, sítě za branami, 6 bran pro malou kopanou, 2 branky velikosti přibližně hokejových, zábradlí okolo hřiště, tribuna, šatny, hospoda

Fotbalový stadion má specifické vlastnictví. Pozemky jsou města a zázemí, jako tribuna, šatny, F-klub (hospoda), jsou ve vlastnictví TJ Červený Kostelec. Hřiště je využíváno tak, že přestože se tam fotbal nehraje od rána do večera každý den v týdnu, vzhledem k náročnosti travnatého povrchu na údržbu a regeneraci je využíván maximálně a to pouze pro potřeby fotbalu. Údržbu zajišťuje oddíl svépomocí, pouze větší investice jsou podporovány městem. Roční finanční náročnost provozu hřiště je spojená s provozem tréninkového hřiště a činí přibližně 350 000 Kč za rok.

Fotbalové tréninkové hřiště

- přístup: šterková cesta podél potoka

¹ Územím obce je myšleno katastrální území Červeného Kostelce, do kterého patří územní části vyjmenované na straně 35.

- povrch: tráva
- stav: výborný
- vybavení: dvě velké brány, čtyři malé brány, čtyři konstrukce, osvětlení, ohrazení, šatny se sociálním zařízením

Vlastnictví tohoto hřiště je stejné jako u fotbalového stadionu. Hřiště je v majetku města a zázemí se sociálním zařízením v majetku TJ Červený Kostelec. Na rozdíl od fotbalového stadionu zde není omezen přístup a hřiště je tak libovolně využíváno pro tréninky fotbalového oddílu i pro fotbal v režii veřejnosti. Ne tak častou údržbu, jako v případě fotbalového stadionu, řeší oddíl fotbalu opět svépomocí. Roční finanční náročnost provozu spolu s fotbalovým stadionem činí přibližně 350 000 Kč.

Hřiště Bedna

- přístup: asfaltová silnice, autobusová zastávka u hřiště
- povrch: štěrk,
- stav: udržovaný
- vybavení: 2 kůly, dvě lavičky

Hřiště v majetku města, které ho s občasnou pomocí místních udržuje. Hřiště slouží hlavně k neorganizované dětské zábavě. Výjimečně ho využijí místní pro pétangue.

Hřiště Brodský Kemp

- přístup: cesta, parkoviště v kempu brodský
- povrch: štěrkový povrch
- stav: udržovaný
- vybavení: dva kůly, síť

Hřiště je na pozemku, který má více vlastníků. Ti hřiště povolili nájemci kempu, pod podmínkou žádného většího zásahu do pozemku (betonování). Hřiště je využíváno převážně rekreanty od jara do podzimu k volejbalu, nohejbalu, línému tenisu a na pétangue. Údržba je minimální dle potřeby, čemuž odpovídá i téměř nulová finanční náročnost na provoz.

Hřiště Brodský ocas antuka

- přístup: cesta asfaltová a šterková
- povrch: antuka
- stav: minimální údržba
- vybavení: 2 kůly

Vlastníkem hřiště a klubovny je Junák, který jej pronajímá spolku Kadet. Ti ho využívají příležitostně velmi málo pro dětské sportovní aktivity. Údržba je řešena minimálně podle nutnosti oddílem Kadet, čemuž odpovídají i roční náklady na provoz okolo 1 000 Kč.

Hřiště Brodský ocas chataři

- přístup: cesta
- povrch: šterk (mastek)
- stav: udržovaný
- vybavení: 3 kurty s kůly

Hřiště v majetku ČR ve správě královehradeckého kraje, který jej pronajal chatařům. Ti ho společně s veřejností v sezóně nepravidelně ale poměrně často využívají k hraní volejbalu, nohejbalu, línému tenisu a pétangue. Údržbu řeší výhradně svépomocí chataři. Roční provoz je vyčíslen přibližně na 2 000 Kč.

Hřiště Charita

- přístup: asfaltová cesta
- povrch: travnatý povrch
- stav: nevyužívaný
- vybavení: dva pevné kůly

Hřiště, které v minulosti využívali obyvatelé sousedních družstevních domů, je dnes absolutně nepoužívané a neudržované.

Hřiště Koubovka

- přístup: asfaltová cesta, možnost parkování
- povrch: mastý štěrk
- stav: lehce udržovaný
- vybavení: v zimě mantinely okolo ledu, budka s nářadím, 2 branky, osvětlení, díry na kůly, ale kůly chybí, lavičky

Hřiště ve vlastnictví města volně přístupné veřejnosti. Malá snaha místních obyvatel o udržování vypovídá o jeho stavu a následném využívání. V letním období je minimální, spíše dětské aktivity, v zimním období je využívání značnější, pokud se podaří udělat ledovou plochu. Tu následně využívá veřejnost i základní škola pro bruslení i hokej. Místní jedinci přes zimu udržují ledovou plochu. Zbytek roku převážně sekání trávy zajišťuje město. Finanční náročnost provozu v řádech tisíců.

Hřiště ul. Školní

- přístup: asfaltová cesta
- povrch: štěrk
- stav: udržovaný
- vybavení: dva kůly

Malé hřiště, které je majetkem města, je udržováno místními ve spolupráci s městem. Hřiště je využíváno převážně dětmi pro dětské aktivity. Žádná pravidelná sportovní činnost se zde neuskutečňuje.

Hřiště Vyšehrad

- přístup: cesta
- povrch: 1. hřiště asfaltové, 2. hřiště travnaté
- stav: asfaltové zrušeno, travnaté udržované
- vybavení: dvě branky

Hřiště v majetku ČR užívané městem. Asfaltové hřiště slouží jako parkoviště pro auta. Travnaté hřiště, pokud je posekané, je hojně využíváno dětmi z širokého okolí k hraní fotbalu a jiných her. O údržbu v podobě sekání trávy se stará město, to je také jediný finanční náklad na roční provoz.

Hřiště za sokolovnou (Sokolák)

- přístup: cesta od parkoviště sokolovny, cesta podél části hřiště
- povrch: šterkový ovál, uvnitř víceúčelové umělé a asfaltové hřiště, pískové doskočiště i výseč pro vrh koulí, okolí sportovišť travnaté
- stav: dobrý
- vybavení: pevné - 2 brány na fotbal, basketbalové koše a kůly na asfaltovém hřišti

Hřiště je ve vlastnictví města volně přístupné veřejnosti. Využití je časté, ale pravidelně jen výjimečně. Spolky, sportovní i zájmové, školy a veřejnost využívají tento areál pro různé účely, posilování, atletice, hraní her, cvičení. V návštěvním řádu, který díky vandalům nikdy dlouho nevydrží vyvěšený, jsou upřednostňované organizované skupiny před jedinci. Kromě pevného vybavení je možnost si po předchozí domluvě vypůjčit další vybavení, které je uzamčené ve skladu, např. volejbalové a tenisové kůly, síť, atd. Dále je možné za příplatek domluvit osvětlení nebo sprchy v sokolovně. Běžnou údržbu a opravy po vandalech řeší správce, větší opravy buď město, nebo specializované firmy. Finanční náklady na provoz jsou zahrnuty v nákladech sokolovny.

Hřiště Žďár

- přístup: asfaltová cesta
- povrch: masty šterk
- stav: zanedbané
- vybavení: dva kůly

Hřiště v majetku města, jež bylo dříve využíváno například pro volejbal, nohejbal, líný tenis, je dnes příležitostně využíváno dětmi oddílu Kadet k jejich sportovním aktivitám

a hrám. Nejnutnější údržbu provádí Kadet a roční náklady na provoz jsou prakticky nulové.

Kuželna

- přístup: Asfaltová cesta s možností parkování
- povrch: kuželkářský - PVC
- stav: dobrý
- vybavení: 2 dráhy, digitální počítadla, tribuna, sociální zařízení, občerstvení

Kuželnu pronajímá soukromý vlastník kuželkářskému oddílu TJ, který ji spravuje. Provoz je téměř celoroční 3-4 hodiny denně, převážně v odpoledních hodinách. Návštěvníky tvoří členové oddílu, veřejnost i účastníci amatérské ligy. Údržbu zajišťují členové oddílu a větší investice podporuje město. Finanční náročnost provozu je vyčíslena na 138 000 Kč, je zde zahrnuto také nájemné.

Národní házená hřiště

- přístup: asfaltová cesta, možnost parkování
- povrch: asfalt
- stav: udržovaný
- vybavení: 2 brány na národní házenou, osvětlení, posezení, klubovna se soc. zařízením, okolo hřiště lavičky

Samotné hřiště je majetkem TJ, zázemí a šatny majetkem města. Hřiště je od jara do podzimu mimo prázdnin využíváno několikrát týdně oddílem házené pro tréninky a zápasy. Dále hřiště využívá veřejnost pro cvičení zumbly 1x týdně a od září do června je klubovna domovem zájmového spolku, který příležitostně využívá i hřiště. V minulých letech byl na hřiště povolen vstup uživatelům skateboardu, koloběžek, bmx kol, ale pro časté vandalství byl posléze zamítnut. V současné době někteří jedinci zákaz ignorují a sportoviště využívají dál. Údržbu řeší oddíl svépomocí, větší investice pomocí města. Finanční náročnost provozu se pohybuje okolo 45 000 Kč za rok.

Sokolovna

- přístup: žulová cesta s parkovištěm
- povrch: parkety
- stav: výborný
- vybavení: veškeré vybavení pro různé sporty, gymnastiku, volejbal, fotbal, florbal (chybí mantinely), pingpong, korfbal

Sokolovna je majetkem města. Skládá se z velkého sálu, malé tělocvičny, dvou menších sálů, které má pronajaté základní umělecká škola (ZUŠ), a funguje zde také školní družina a restaurace. Sportovní využití sokolovny je od září do června téměř každý den celodenně. Sokolovna je využívána veřejností, zájmovými spolky, sportovními spolky, základní i střední školou pro sportovní i kulturní účely, například taneční a plesy. Údržbu řeší správce a uklízečka, v případě potřeby odborná firma. Roční finanční náklady na provoz sportovní části sokolovny se samostatně vyčíslit nedají. Zajímavý ukazatel v tomto směru je částka 837 012 Kč, kterou město musí dotovat provoz Sokolovny. Je potřeba připomenout, že výše zmíněná část neodpovídá pouze podpoře sportu. Zahrnuje jak sportovní, tak i kulturní a školní náklady.

Sportovní hala

- přístup: asfaltová cesta, možnost parkování
- povrch: PVC
- stav: výborný
- vybavení: 4 kůly na volejbal, 2 kůly na tenis, 2 brány na národní házenou, 2 fotbalové brány, 4 basketbalové koše. 2 koše na korfbal

Sportovní hala, kterou má v majetku město, je využívána od září do června 7 dní v týdnu. Odpolední a večerní hodiny jsou téměř vždy využity, dopolední hodiny o něco méně. Sportovní halu využívá hlavně TJ Červený Kostelec, dále modeláři, hasiči a veřejnost pro sporty: volejbal, fotbal, házenou, tenis, badminton a nohejbal. Díky velkému volnému prostoru je hala využívána modeláři pro létání s malými letadýlky. Běžnou údržbu obstarává správce, náročnější opravy specializované firmy. Vše hradí

město. Roční provozní náklady sportovní haly, která je na rozdíl od Sokolovny využívána pouze sportem, jsou 865 000 Kč. Po odečtení, respektive přičtení, příjmů z pronájmu je výsledná částka 614 402 Kč, kterou město toto sportovní zařízení dotuje.

Střelnice

- přístup: asfaltová cesta, možnost parkování
- povrch: travnatý
- stav: udržované
- vybavení: oplocení, bez osvětlení, potřeby střelnice

Střelnice je majetkem města, které ji pronajímá střeleckému klubu. Pravidelné využívání střelnice je 2x týdně členy klubu. Střelnice je veřejnosti přístupná pouze po předchozí domluvě. Kromě účelu tréninků, volné střelby, soutěží, je také využívána školou pro znovuoobnovené branné závody. Veškerou údržbu i investice klub zajišťuje vlastním úsilím. Celkový běžný roční provoz je odhadnut na 25 000 Kč.

Tělocvična ZŠ Červený Kostelec

- přístup: žulová cesta, možnost parkování
- povrch: parkety
- stav: výborný
- vybavení: 2 basketbalové koše, 2 minibranky, zařízení na natažení sítě na volejbal, běžné nářadí na gymnastiku

Tělocvična je součástí školy, které je vyhrazen čas pro tělesnou výchovu do 15 hodin každý den ve školním roce. Poté je za úplaty poskytována spolkům a veřejnosti, které ji téměř denně využívají. Nejčastější činnosti provozované v této tělocvičně jsou volejbal, basketbal, florbal, gymnastika a kondiční posilování. Běžnou údržbu zařizují v rámci školy školník a uklízečky. Finanční náročnost tělocvičny se v rámci školy nedá vyčlenit.

Tenisové kurty

- přístup: asfaltová cesta, možnost parkování

- povrch: antuka
- stav: uspokojivý
- vybavení: 6 tenisových kurtů, tréninková stěna, zázemí se soc. zařízením

Kurty jsou majetkem města, zázemí se soc. zařízením v majetku TJ Červený Kostelec. Sportoviště je využíváno od poloviny dubna do poloviny října. Dopolední účast sportovců je nižší. Odpoledne jsou přibližně do 17 hodiny převážně využívány k tréninkům dětí a poté je čas pro dospělé členy oddílu a veřejnost. Kurty jsou určeny pouze pro tenis. Běžnou údržbu řeší svépomocí, nákladnější investice podporuje město. Celkové roční náklady na provoz se pohybují okolo 53 000 Kč.

Volejbalové kurty

- přístup: asfaltová cesta, možnost parkování
- povrch: antuka
- stav: uspokojivý
- vybavení: 3 volejbalové kurty, kůly, nástavce na nohejbal, síť, tribuna, pergola, šatna se soc. zařízením, kiosek, osvětlení

Sportoviště i zázemí v majetku TJ. Využití je od jara do podzimu v odpoledních hodinách pravidelně pro tréninky a zápasy oddílu. Dále chodí pravidelně i veřejnost. Dopolední hodiny jsou příležitostně využívány školami. Volejbalové kurty jsou příležitostně také využívány pro nohejbal, líný tenis, pétangue, tenis dětí a badminton. Běžnou údržbu si oddíl zařizuje sám, s většími investicemi pomáhá město. Roční provozní náklady se pohybují okolo 35 000 Kč.

5.1.2 Horní Kostelec

Hřiště Horní Kostelec

- přístup: asfaltová cesta
- povrch: štěrk
- stav: udržované

- vybavení: tenisové kůly se sítí, kůly na volejbal, 2 menší hokejové branky

V malém areálu, který vlastní TJ Horní Kostelec a Sokol, jsou dvě hřiště, která jsou využívána nepravidelně ZŠ Horní Kostelec, veřejností i TJ a Sokolem pro volejbal, tenis, malý fotbal, nohejbal a v zimních měsících, pokud to počasí umožní, je připravena ledová plocha pro bruslení. O běžnou údržbu se starají spolky svépomocí, sekání trávy obstarává město. Roční náklady na provoz sportoviště jsou přibližně 7000 Kč.

Hřiště za „Sekyrkárnou“

- přístup: cesta, v blízkosti i parkoviště
- povrch: travnatý v mírném svahu
- stav: udržované
- vybavení: posezení, 2 brankové konstrukce pro fotbal, záchod

Vlastníkem hřiště je město, které ho pronajímá SDH Horní Kostelec. Sportoviště je veřejně přístupné, ale v současné době využíváné pouze příležitostně. Využívají ho děti pro hry, dále občas hasiči jak z Horního Kostelce, tak i z Bohdašína pro požární sport. Údržba hřiště spočívá pouze v sekání trávy, které obstarává SDH a město. Roční finanční náročnost provozu se pohybuje okolo 3000 Kč.

Hřiště ZŠ Horní Kostelec

- přístup: silnice s menším parkovištěm u školy

Hřiště je v majetku města, v současné době je v rekonstrukci a po komplikaci s odvodněním by mělo být dokončeno příští rok. Hřiště by mělo být multifunkční s umělým povrchem a velikosti jednoho tenisového kurtu, které by v dopoledních hodinách využívala škola a v odpoledních hodinách veřejnost.

Tělocvična ZŠ Horní Kostelec

- přístup: asfaltová cesta s možností parkování
- povrch: parkety

- stav: výborný
- vybavení: školní nářadí

Tato tělocvična je součástí školy předělaná z běžné učebny, čemuž odpovídají jak rozměry, kde je nízký strop a menší plocha, tak i vybavenost, kde je nářadí v menším počtu. Jedná se především o ribstole, lavičky, bedny, šplhací tyče, zařízení pro natažení sítě, basketbalové koše a stoly na stolní tenis. Tělocvičnu využívá v současné době několikrát týdně pouze škola pro výuku tělocviku, zájmové kroužky, školní družinu i občasně besedy. O běžnou údržbu se stará škola, větší opravy zajišťuje město a odborné opravy zajišťují specializované firmy. Roční provozní náklady jsou v rámci celé školy a nedají se z nákladů na provoz školy samostatně vyčíslit.

5.1.3 Bohdašín

Fotbalové hřiště Bohdašín

- přístup: polní cesta
- povrch: tráva
- stav: udržované
- vybavení: 2 velké brány napevno ukotvené, 2 menší brány volně, překážky pro hasičský sport

Hřiště je majetkem Asociace Víceúčelových Zo Technických Sportů a Činností (pozůstatek SVAZARMU). Vedle SDH Bohdašín, které hřiště využívá pro pořádání hasičských závodů, je hřiště také zázemím pro pořádání závodů horských kol. Fotbalové předpoklady využívá veřejnost pro odehrání amatérských zápasů Havlovické ligy, či pořádání fotbalových turnajů. Veškerou údržbu řeší místní svépomocí a roční náklady na provoz v podobě sekání trávy se pohybují okolo 2 000 Kč.

Hřiště Bohdašín

- přístup: asfaltová cesta
- povrch: štěrk
- stav: udržované

- vybavení: dva kůly, síť, osvětlení, lavičky

Vlastníkem hřiště je město a je veřejně přístupné. Využití je nepravidelné, ale celotýdenní, především obyvateli Bohdašína i veřejností z Horního Kostelce nebo Horní Rtyně. Je zde možnost si zahrát badminton, tenis volejbal, nohejbal či pétangue. V zimním období, pokud to zima dovolí, je vytvářeno ledové kluziště. Běžnou údržbu materiálně zabezpečuje město a prací místní obyvatelstvo, pro větší investice se dávají požadavky na město. Roční náročnost provozu se pohybuje okolo 2 000 Kč.

Tréninková plocha SDH Bohdašín

- přístup: asfaltová cesta
- povrch: tráva
- stav: udržované
- vybavení: 2 hasičské terče, kád' na vodu

Soukromý majitel dovolil SDH Bohdašín vysekání travnatého pruhu potřebného pro nácvik požárního útoku. Plocha je využívána od jara do podzimu pro tréninkové potřeby mužů i dětí. Finanční náročnost provozu je pouze na sekání trávy a to přibližně 2 000 Kč za rok.

5.1.4 Stolín

Hřiště Stolín pétangue

- přístup: asfaltová cesta
- povrch: štěrk
- stav: udržované
- vybavení: osm hřišť pro pétangue, kůly, síť

Hřiště i zázemí je v majetku města, které zázemí pronajímá oddílu pétangue. Hřiště je veřejně přístupné a v letních měsících využíváno 3x týdně v odpoledních hodinách a v neděli pro tréninky oddílem pétangue. V zimních měsících, pokud zima dovolí, vytváří místní ledové kluziště, které je využíváno veřejností. Kromě bruslení a pétangue je možnost hrát tenis či nohejbal, ale veřejností to využíváno není. Běžnou údržbu řeší

pétangue svépomocí, mimořádné investice zajišťuje město. Náklady na provoz sportoviště se pohybují okolo 5 000 Kč.

Hřiště Stolín SDH

- přístup: asfaltová cesta s možností parkování
- povrch: štěrk
- stav: udržovaný
- vybavení: překážky pro požární sport, 2 malé branky

Vlastníkem je město, které ho poskytuje k užívání SDH Stolín. Využívání je časté, ale nepravidelné, převážně členy SDH, ale i veřejností k volnočasovým aktivitám a také klubem Petangue Stolín pro pořádání soutěží. Údržba je řešena ve spolupráci s městem. Náklady na provoz jsou minimální, okolo 5000 Kč za rok.

5.1.5 Lhota za Červeným Kostelcem

Hřiště Lhota lomeček

- přístup: polní cesta, dost široká pro průjezd aut
- povrch: asfalt
- stav: udržované
- vybavení: čáry pro nohejbal, patky pro dva kůly, osvětlení, TOI TOI toaleta, lavičky, zázemí, gril s udírnou

Vlastníkem hřiště je město, které ho pronajímá SDH Lhota. Ti se svépomocí starají o veškerou údržbu. Návštěvnost hřiště je minimální, přes léto se zde chodí 1x týdně hrát nohejbal. Dále se tu pořádají různé akce jako čarodějnice i dětské dny. Škola i školka využívá místo pro pořádání akcí na ukončení školního roku pro děti. Veřejnost má možnost zde hrát nohejbal, badminton a tenis. Finanční náročnost na údržbu se pohybuje okolo 5 000 Kč za rok.

5.1.5.2 Hřiště Lhota za potokem

- přístup: pěšina s lávkou přes potok, pěšina nad hřištěm

- povrch: štěrk
- stav: udržovaný
- vybavení: osvětlení, drobné posezení, dřevěné mantinely na hokej, 2 branky na hokej, kůly na nohejbal i volejbal, síť, venkovní stůl na stolní tenis

Hřiště je ve vlastnictví města volně přístupné veřejnosti. O běžnou údržbu se starají místní občané ve spolupráci s městem. Pravidelnější využívání je hlavně přes zimu školou i veřejností, kdy se dělá ledová plocha užívaná pro veřejné bruslení i hokej. Mimo zimu je hřiště využíváno příležitostně školou, veřejností hlavně z řad dětí a zájmovými spolky. Finanční náročnost v řádech tisíců.

Tělocvična Lhota

- přístup: asfaltová cesta, možnost parkování
- povrch: parkety
- stav: výborný
- vybavení: 2 malé branky na florbal, 2 stoly na stolní tenis, běžné základní vybavení pro gymnastiku, kůly pro síť na volejbal a nohejbal.

Tělocvična je v majetku TJ Sokol Červený Kostelec – Lhota (TJ Sokol Lhota) a je využívána celoročně. Ve školním roce slouží v dopoledních hodinách potřebám školy a odpoledne je přístupná zástupcům TJ Sokol Lhota a veřejnosti. Ti zde hrají volejbal, florbal, fotbal, stolní tenis. Dále se zde cvičí gymnastika, aerobic a učí společenské tance. Nesmím opomenout tréninky dětí oddílu tenisu TJ Červený Kostelec. Základní údržbu řeší spolek svépomocí, odborné věci specializované firmy. Do ročních nákladů na provoz není zahrnuto topení, které platí škola na oplátku za to, že neplatí užívání tělocvičny. Náklady na provoz tedy zahrnují hlavně spotřebu elektrické energie a ta se ročně pohybuje okolo částky 20 000 Kč.

Tréninková plocha SDH Lhota

- přístup: cesta
- povrch: tráva

- stav: udržované
- vybavení: čtyři hasičské terče, překážky pro hasičský sport, kád' na vodu

Tuto travnatou plochu vlastní soukromý majitel, který ji pronajímá SDH Lhota. Ti ji udržují společně s SDH Červený Kostelec, které nemá vlastní tréninkové hřiště a hasiči tak musí dojíždět sem. Plocha je tedy využívána pro tréninky a soutěže hasičů, dále je příležitostně užívána veřejností, která zde cvičí, dále ZŠ Lhota, která zde výjimečně tráví hodiny tělesné výchovy. Roční náklady provozu se pohybují okolo 5 000 Kč.

5.1.6 Olešnice U Červeného Kostelce

Hřiště Olešnice

- přístup: asfaltová cesta, možnost parkování u sokolovny
- povrch: travnatý
- stav: udržovaný
- vybavení: dvě velké brány pevné, 4 volné menší,

Hřiště je majetkem TJ Sokol Olešnice. Členové i veřejnost ho využívají příležitostně pro fotbal cvičení nebo různé akce. Údržbu si zajišťují členové spolku sami a roční finanční náročnost provozu je pouze na sekání trávy přibližně 2 000 Kč.

Hřiště Olešnice v lese

- přístup: obtížný, lesní cesta
- povrch: písek
- stav: zanedbané
- vybavení: 1 fotbalová brána konstrukce

Hřiště, ukryté v lese za farmou, je na pozemku města určeného pro plnění funkce lesa. Skládá se ze dvou ploch, je v dezolátním stavu, které odpovídá dlouhodobému nevyužívání. Kdysi pískový povrch umožňoval zajímavou alternativu, neboť nikde v Červeném Kostelci se pískový povrch nenachází. Dnes je pískový povrch překryt

vrstvou jehličí i nálety dřevin. Zůstala pouze torza fotbalových bran a basketbalových košů.

Hřiště Olešnice za sokolovnou

- přístup: asfaltová cesta, parkování u sokolovny
- povrch: masty štěrk
- stav: udržované
- vybavení: 2 branky, 2 kůly, sít osvětlení, pergola gril posezení

Hřiště ve vlastnictví TJ Sokol Olešnice je pravidelně využíváno hlavně v zimě, pokud se podaří připravit ledovou plochu. V letních měsících ho využívá 1x týdně TJ Sokol k nohejbalu. Dále je využíváno nepravidelně veřejností a k pořádání různých akcí. Hřiště udržují členové svépomocí a finanční náročnost provozu je téměř nulová.

Sokolovna Olešnice

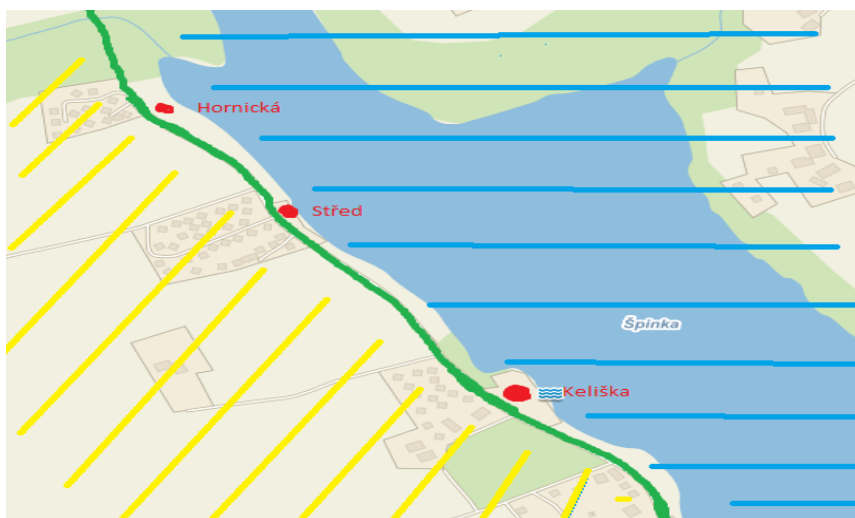
- přístup: asfaltová cesta, parkoviště
- povrch: parkety
- stav: udržovaný
- vybavení: 2 koše, 2 kůly, základní gymnastické vybavení, 2 stoly na stolní tenis

Sokolovna je v majetku TJ Sokol Olešnice. Přes zimu je využívána 3x týdně pravidelně a nepravidelně pro příležitostné akce. Kromě členů Sokolu slouží také veřejnosti. Mezi aktivity, které se zde provozují, patří badminton, florbal, stolní tenis a cvičení dětí. Údržbu si zajišťují členové sami, pouze nákladné akce podporuje město. Roční finanční náročnost provozu vychází přibližně na 33 000 Kč.

5.1.7 Hřiště na Špince

Tato sportoviště mají jedno specifikum. K jeho pochopení slouží schéma č. 3.

Schéma č. 3 Specifikace hřišť na Špince

Zdroj: zpracováno autorem

Katastrální území Červeného Kostelce (žlutě šrafované) hraničí se shora s cestou (zelená čára). Pod cestou už je katastrální území Zábrodí (modře šrafované). Sportoviště jsou tak již na území Zábrodí, ale jsou využívány obyvateli osad a kempu, které jsou součástí Červeného Kostelce. Z důvodu možného zainteresování do této oblasti jsou uvedeny v tomto přehledu.

Hřiště u Hornické chaty: štěrk, dva kůly

Hřiště je nepoužívané, slouží spíše jako parkoviště. Zarůstá trávou a nejeví známky údržby ani sportování.

Hřiště (střed): štěrkový povrch, dva kůly

Hřiště je udržované. Ojedinele využíváno pro nohejbal nebo volejbal.

Hřiště u „Kelišky“: hrubý štěrk, dvě dráhy na pétangue, druhé hřiště – štěrk + hlína, dva kůly, zanedbané

Plocha určená pro pétangue je v současnosti poměrně často využívána. Druhá plocha, kde se nachází jemnější štěrk a dva kůly je nevyužívaná a pomalu zarůstá

5.2 Konfrontace sportovišť s urbanistickými normami

Jak už bylo uvedeno v teoretické části, doporučená urbanistická norma v ČR pro STZ je 17m^2 na jednoho obyvatele. Při celkovém počtu 8545 obyvatel v Červeném Kostelci by tedy město mělo disponovat sportovišti o celkové ploše $145\,256\text{m}^2$.

Celková plocha sportovišť² v Červeném Kostelci je 76 210m², tedy téměř 2x menší než doporučený model. Je ale potřeba připomenout, že většina autorů hodnotí normu ČR jako příliš nadsazenou. Proto v práci budou sportoviště posuzována i podle ukazatele normy Sportprojekty Brno. Při porovnání s normou Zlatého německého plánu (8m²/obyv.) 68 360m² nebo návrhu Sportprojekty Brno (8,8m²/obyv.)³ 74 395m², je současný stav s doporučeným téměř totožný. Podíl sportovišť pro organizovaný, neorganizovaný a školní sport ukazuje tabulka č. 4.

Tabulka č. 4: Porovnání doporučených urbanistických norem všech druhů tělovýchovy s aktuálním stavem v Červeném Kostelci

Druh STZ	Doporučený model od Sportprojektu/ m ² /obyv.	Doporučený model Sportprojekt a Brno /m ² /obyv.	Aplikace normy Sportprojekt na ČK/m ²	Aplikace Sportprojekt a Brno na ČK/m ²	Současná situace v ČK/m ²
organizovaná	6,48	4,14	67632	35010	51504
neorganizovaná	2,13	1,10	18007	9321	25227
školní	6,87	3,56	58079	30064	7215
celkem	17	8,8	143718	74395,2	83946

Zdroj: Zpracováno autorem

Podle uvedených hodnot je zřejmé, že jednoznačně zaostávají STZ pro školní sport, konkrétně jejich plocha je pouhých 24 % z doporučeného modelu. Naopak sportoviště pro organizovanou TV jsou v plnění norem na hodnotě 147 % a pro neorganizovanou 270 %. Hodnota celkem je od celkové plochy větší z důvodu, že některá sportoviště slouží organizované, neorganizované a školní tělovýchově dohromady, proto jsou zohledněna ve více kategoriích.

Kromě celostátních ukazatelů zohledněných výše, existuje také diferencovaný ukazatel pro dobrovolnou organizovanou tělovýchovu podle velikosti obce. Pro Červený Kostelec jsou konkrétní návrhy, jaká sportoviště pro organizovaný sport by měla být, v tabulce č. 5. V uvedené tabulce jsou hodnoty pro doporučený stav a stávající stav.

² Pro zjišťování současné stavu velikosti hřišť jsem použil internetové stránky nahlížení do katastru, kde pokud bylo sportoviště zařazeno do katastrálního území, byla u něho i příslušná plošná výměra. Pokud ale bylo součástí většího celku, zjišťoval jsem plochu sportovišť přes ruční měření, které tato stránka umožňuje. Tudiž další v následující části uvedené hodnoty pro plochu sportovišť nelze brát jako dogmatické, ale i tak jsou vypovídající. Odchylka se může pohybovat v rozmezí desítek metrů, což v konečné velikosti tisíce metrů nelze považovat za velký rozptyl.

³ Sportprojekta Brno udávala rozmezí 8,5-9,7 m²/obyv. Červený Kostelec je menší obec, proto je volena hodnota 8,8m²/obyv.

Tabulka č. 5: Porovnávání současného vybavení obce sportovišti pro organizovaný sport s doporučenými možnostmi

druh	Sportprojekt	Sportprojekta	ČK doporučení		ČK souč. stav
			Sportprojekt	Sportprojekta	
Hřiště a stadion	4,75	2,46	40157	20760	45539
Tělocvičny a sportovní haly	0,35	0,18	2959	1530	3685
Bazény otevřené	0,12	0,06	1014	524	0
Bazény kryté	0,038	0,02	321	166	0
Turistická zařízení	0,03	0,02	254	131	0
Ostatní zařízení	0,242	0,13	2046	1058	2530
Zeleň a komunikace	0,95	0,49	8031	4152	
Celkem	6,48	3,35	54782	28321	51754

Zdroj: zpracováno autorem

Do ostatních zařízení je v Červeném Kostelci zahrnuta stělnice a kuželna.

Celkový pohled tedy ukazuje, že Červený Kostelec výrazně zaostává ve STZ určených pro školy. Je potřeba upozornit, že školami jsou využívána i některá jiná sportoviště, ale žáci za nimi musí docházet a tím se jim krátí hodina tělesné výchovy.

Pro neorganizovaný sport jsou sportoviště v dostatečném množství, ale z rozhovorů s obyvateli sousedícími s hřišti jsou tato sportoviště využívána pouze výjimečně, některá dokonce zanedbaná, či nevyužívaná vůbec. Možnost sportovního vyžití, jak je uvedeno v části 5.1, je na těchto sportovištích také velice malá. Jeden z místních obyvatel Tomáš Frýba komentoval situaci kolem hřiště na Koubovce takto:

„Nejdříve Vám lidi na podzim naslibují, jak půjdou pomoci, až se bude připravovat led, ale jakmile nastane zima, tak chodí a ptají se, kdy už ten led bude. Na otázku, proč nechodí pomáhat, odpoví, že zrovna neměli čas, že jim do toho něco vlítlo.“

Z toho vyplývá, že o sportování na místních hřištích zájem mají, ale pro nedostatek času nebo pro jejich lenost si sami nedokážou organizovat sportování, tak jak tomu bylo v minulosti běžné.

5.3 Financování sportu v obci

Červený Kostelec financuje místní sport dvěma způsoby:

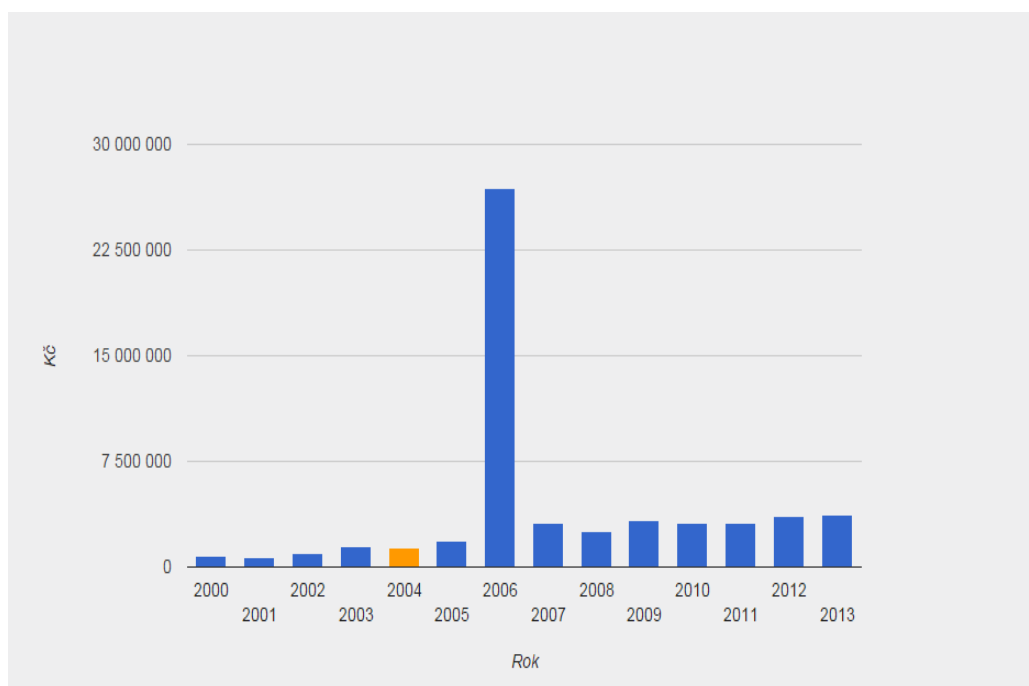
- přímo
- nepřímo

Přímým financováním je podpora spolků prostřednictvím FRS. Pokud je potřeba zafinancovat nějaké větší investice nebo podpořit akci, kterou spolky nejsou schopny ze svého rozpočtu ufinancovat, je město ochotno podpořit danou událost mimo FRS, pokud jsou nějaké finance v rezervě.

Nepřímým financováním je především dotování sportovní haly a sokolovny, zpřístupnění veřejných sportovišť a školních tělocvičen. Sportovní hala i sokolovna jsou sice poskytovány veřejnosti i spolkům za určitý poplatek, ale to zdaleka nepokryje náklady obou zařízení. Školní tělocvičny jakožto součásti škol jsou financovány ze školních prostředků, které ovšem školy, jakožto příspěvkové organizace, dostávají od města. Veřejné hřiště za sokolovnou je veřejnosti volně přístupné, pouze osvětlený provoz je zpoplatněn stejně tak jako možnost využití sprch po sportování v sokolovně. Ostatní veřejná sportoviště jsou volně přístupná, ale jak jsem uvedl v kapitole 5.1, jejich stav ukazuje, že finanční náročnost na jejich údržbu je minimální.

Pevnou roční částku určenou pro sport tedy město nemá. To dokazuje i graf č. 3.

Graf č. 3: Vývoj výdajů na tělovýchovu v Červeném Kostelci v letech 2000-2013

Zdroj: Rozklikávací rozpočet obce Červený Kostelec (2015)

Je vidět, že kromě roku 2006, kdy byla vystavěna nová sportovní hala, mají výdaje do sportu mírně rostoucí charakter. Navýšení od roku 2007 způsobuje započítání nákladů na provoz sportovní haly do grafu.

V roce 2013 se částka pro tělovýchovu vyšplhala na 3 723 866 Kč a při celkových výdajích 135 855 219 Kč tělovýchova zabírala 2,7 % výdajů obce v roce 2013.

5.3.1 Fond pro rozvoj sportu (FRS)

Původně byla městem zřízena nadace pro podporu sportovních organizací a spolků, které vyvíjely trvalou činnost, a tomu odpovídajícím statutem. Tím měla být zajištěna jejich materiální existence související s potřebou údržby provozovaných zařízení a úhradou provozních nákladů, udržováním a pořizováním sportovního náčiní. Organizacím, které vlastní zařízení nemají, měl být umožněn jejich pronájem. Protože se jedná vesměs o organizace zapojené do řádných dlouhodobých mistrovských soutěží, mohl být příspěvek poskytován i na cestovné. V žádném případě ale nemohl být příspěvek z FRS poskytován na vlastní sportovní činnost, jako jsou dresy, obuv, míče, odměny trenérům a rozhodčím, stravování a noclehy, atd. Po změně zákona o nadacích

(1998) muselo dojít k převedení na jinou formu. Nejjednodušší formou bylo převedení na fond. Zřídil se tedy Fond pro rozvoj sportu.

Fond byl koncipován tak, aby fungoval nezávisle na městu ČK a spolcích, jejichž činnost byla takto podporována. To mělo být zajištěno zřízením zvláštního účtu pro fond, do kterého kromě města mohly přispívat i další subjekty. Účet byl zřízen při Městském kulturním středisku (MKS), tedy samostatné organizace, ale s možností kontroly hospodaření zastupitelstvem. Tím byl splněn i požadavek, aby město nemohlo použít finance od dalších subjektů na jiné účely.

Pro zajištění řádné činnosti fondu byla jmenována sedmičlenná správní rada, kterou tvořili zástupci největších spolků a jeden zástupce spolků menších. Ta pak rozhoduje o konkrétním rozdělení finančních prostředků do FRS s plánem na celý rok s ohledem na požadavky spolků a s ohledem na skutečné dlouhodobé potřeby.

V současné době již není fond při MKS, ale je spravován v účetnictví města na odděleném analytickém účtu. Do fondu přispívá město a podnik Saar Gummi, který ale poskytuje prostřednictvím města finanční prostředky s určeným rozdělením. O finanční podporu od jiných podniků a firem formou sponzoringu či darů bojují jednotlivé spolky samostatně. Možnost používání prostředků z fondu byla rozšířena o odměny rozhodčím.

- Orgány fondu jsou:
- 1) správní rada fondu
 - 2) jednatel fondu
 - 3) dozorčí orgán – tuto funkci plní rada města

Tabulka č. 6: Spolky začleněné do FRS v Červeném Kostelci (ČK)

TJ ČK - fotbal	Petanque Stolín
TJ ČK - kuželky	Orel
TJ ČK - národní házená	Junák
TJ ČK - tenis	Kadet
Tj ČK - volejbal	Falemo
Sokol ČK	Mushers klub
TJ Horní Kostelec	SDH Bohdašín
Sokol Horní Kostelec	SDH Stolín
TJ Olešnice	SDH ČK
Sokol Lhota	SDH Lhota
AVZO Bohdašín	KČT ČK

Zdroj: zpracováno autorem

5.3.2 Systém rozdělování financí z FRS

Pro jeho pochopení je potřeba se vrátit několik let zpět. V té době si spolky každoročně podaly požadavky, jakou finanční částku potřebují. Jednotlivé částky se sečetly a vznikla celková částka. Poté byl u každého spolku určen procentuální podíl jejich potřeby na celkové částce. Podle výsledného procentuálního podílu se přerozdělila celková částka uvolněná do FRS.

Mimořádné akce byly podporovány také fondem a to tak, že se potřebná částka dala rovněž do požadavků a tím byla zohledněna v procentuálním přidělování.

Do celkové sumy přidělované městem byla také od roku 2002 zahrnuta stálá odměna pro tehdy manažera, dnes pro účetní zajišťující správu TJ. Tato částka je od roku 2002 neměnná 120 000 Kč.

Tabulka č. 7: Návrh rozdělení prostředků FRS pro rok 2001

spolek	požadavek	podíl z celk. pož.	43,6% podíl ze zákl. roč.dotace
Tj - kopaná	450 000,00 Kč	39,20%	196000
Tj - kuželky	90 000,00 Kč	7,80%	39000
Tj - nár. házená	160 000,00 Kč	14%	70000
Tj - tenis	184 000,00 Kč	16%	80000
Tj - volejbal	161 000,00 Kč	14%	70000
So Č.K.	21 000,00 Kč	1,80%	9000
TJ H.K.	14 000,00 Kč	1,20%	6000
TJ Olešnice	16 000,00 Kč	1,40%	7000
So Lhota	16 000,00 Kč	1,40%	7000
AVZO Bohdašín	4 000,00 Kč	0,40%	2000
Petanque Stolín	5 000,00 Kč	0,40%	2000
Orel	5 000,00 Kč	0,60%	3000
Junák	5 000,00 Kč	0,60%	3000
Kadet	9 000,00 Kč	0,80%	4000
Falemo	500,00 Kč		0
Mushers klub	2 000,00 Kč		0
SDH Bohdašín	3 500,00 Kč		2000
celkem	1 146 000,00 Kč		500000

Zdroj: FRS

V průběhu let se pro hamiznost oddílů, kdy se jejich požadavky rok co rok navyšovaly, upustilo od předkládání potřeb a zůstal systém procentuálního rozdělování vycházejícího z dlouhodobého fungování fondu. Základní částka přidělovaná městem byla podle možností doplňována podle aktuálních příjmů města (například z loterií) o další finanční prostředky. Buď byly prostředky vloženy do FRS jako volné a poté se procentuálním podílem přidělily spolkům, nebo město vydalo prostředky vázané na konkrétní akci konkrétnímu spolku, ale opět přes FRS.

Po prostudování toho, jak FRS funguje a z čeho vychází, lépe chápu jeho podstatu. Co je však pro mě důležité, je to, že v dnešní době již není přesně vidět, co dané spolky potřebují, když si nemusí podávat požadavky. Za těch několik let, co tento systém funguje, se mohlo v jednotlivých klubech leccos změnit. Tím pádem, pokud někdo nezasvěcený do problematiky rozdělování nahlédne, nemůže pochopit podle čeho to je tak dané. Další věcí, kterou bych procentuálnímu rozdělování vytkl, je absence zohledňování členů. Dle mého názoru by právě z financí města měla být zohledněna práce s občany města, o to více pak s mládeží. Ocenění by mělo přijít lidem, kteří se práci opravdu věnují.

5.3.3 Další města jako ukázky možného financování

Města pro ukázkou byla vybrána z Královehradeckého kraje. Dalším kritériem byla typovost. Musela být obcí II. typu. Poslední kritériem byla velikost. Obce spadají do rozpětí 6000-9999 obyvatel.

Broumov

Sportovní zařízení ve městě Broumov jsou vlastněna jak městem (sportovní hala, tenisové kurty, víceúčelový sportovní areál s umělým povrchem), tak i TJ (fotbalový areál, sokolovna)

Hlavním protagonistou sportu, okolo 90 % organizovaného, je TJ Slovan Broumov. Tomu město přispívá částkou přibližně 1 100 000 Kč přímo, která pokrývá náklady na činnost. Pokud jsou potřeba investice, město se stává spoluúčastníkem, co se týče financování daného záměru.

Další složkou, jak město podporuje sport, je forma dotací. Dotace nejsou vyčleněné pro oblast sportu, ale dají se rozdělit na tyto dva okruhy:

- dotace určené na provoz spolků
- dotace pro volnočasové aktivity

O dotace na provoz spolků mohou spolky žádat, pokud vyvíjejí pravidelnou veřejně prospěšnou činnost a aktivity na území města. Druhý okruh je vypisován pro různorodé volnočasové aktivity. Broumov těmito dotacemi nepodporuje tedy jenom sport, ale i oblasti sociální, zdravotní, kulturní, volnočasové aktivity a životní prostředí. Jedná se ovšem o mimořádné aktivity, které nejsou součástí běžného provozu. Částka pro tyto dotace je 1 000 000 Kč.

V městě Broumov funguje DDM Ulita, do něhož rovněž přispívá město. DDM se také věnuje sportovním aktivitám, jako jsou florbalové turnaje, orientační běh nebo provoz zimního chlazeného kluziště.

Dobruška

Dobruška má ve svém majetku nejdůležitější sportoviště – bazén, koupaliště a městský stadión. Pro podporu sportu na svém území používá systém dotací, kdy vypisuje 2 základní okruhy:

- celoroční činnost
- mimořádné akce

Na tyto okruhy si spolky podávají žádosti. Dále se pokračuje známým způsobem. Posouzení dotace, její odsouhlasení radou nebo zastupitelstvem, podle toho o jakou výši finančních prostředků se jedná, následné přidělení dotace a poté její zpětné vyúčtování.

Na tyto dotace má město vyčleněnou částku přibližně 1 200 000 – 1 500 000 Kč, kdy 800 000 – 1 000 000 Kč je přiřazováno právě na celoroční činnost a zbylá částka je určena jako rezerva pro mimořádné akce. Podle místostarosty záleží každoročně na tom, jaké žádosti se sejdou.

Hořice

Město Hořice vlastní hlavní sportoviště, která pronajímá spolkům. Rozpočet města je zatížen částkou přibližně 7 500 000 Kč, která zahrnuje provoz bazénu 5000 000 Kč, údržbu sportovišť 1 500 000 Kč a dotační politiku 1 000 000 Kč.

Cílem dotační politiky města je podpořit jak jednotlivce, tak i organizace a spolky neziskového charakteru pro celoroční či jednorázové aktivity. Jejich aktivity musí být prováděny na území Hořic nebo jde o činnost související s městem, je vykonávána pro občany města, vytváří pozitivní obraz města u veřejnosti.

Pro oblast sportu jsou vypisovány tyto dotace:

- S1 — sportovní akce, které město Hořice propagují,
- S2 — údržba sportovišť,
- S3 — akce pořádané k významným výročím souvisejícím se sportem,
- S4 — účast dětí a mládeže na sportovních soutěžích — pozn. tento grantový okruh má některé specifické podmínky (případné rozdíly oproti ostatním dotačním okruhům jsou definovány v příslušných bodech směrnice),
- S5 — celoroční sportovní činnost (přednost mají projekty pro děti a mládež),
- S6 — rozvoj nově vznikajících nebo málo rozšířených sportovních odvětví,
- S7 — sportovně-spoločenské akce s významnou nadregionální působností související s prezentací města Hořice a oživením cestovního ruchu.

Hronov

Hronov má ve svém majetku zimní stadion a fotbalové hřiště.

System financování sportu je dotační. Finanční prostředky jsou určeny na podporu aktivit v oblasti sportu, sociální, práce s dětmi, spolupráce se seniory a spolkové činnosti. Cílem je širší a kvalitnější nabídka aktivit ve výše uvedených oblastech. Žádost o dotaci je pro všechny oblasti stejná kromě sportu. Žádost pro sport je rozšířená o informace, které umožní rozdělení dotace podle následujících kritérií:

- příspěvek na zajištění chodu místní sportovní organizace,
- tréninková a soutěžní činnost mládeže,
- členská základna sportovní organizace,
- sezónní činnost v soutěžích,
- turnaje jednotlivců a družstev, sportovní akce,
- školení trenérů mládeže.

Klíč, podle kterého se komise rozhoduje o výši dotace jednotlivým klubům, je následující: město má přidělenou částku pro tuto oblast 900 000 Kč, komise ji dále rozděluje na členskou základnu, tréninkové jednotky a zápasy mládeže a reprezentace Hronova.

Členská základna (400 000 Kč) je dělena na dospělé (150 000) a mládež (250 000). Dospělí se dále rozdělují na aktivně hrajícího soutěže a neaktivního v poměru 2:1. Částky se pak rozdělí tak, že se sečtou počty členů jednotlivých oddílů v dané části, vydělí se jimi celková částka určená pro danou část, čímž se dostane částka na jednoho člena a vynásobí se zpětně počtem členů v jednotlivých oddílech a vyjde částka pro oddíly na členy. Za člena, který není ve správním obvodu města Hronov, musí kluby vracet 100 Kč.

Částka pro tréninkové jednotky a zápasy mládeže (300 000 Kč) je rozdělena takto: sečte se celkový počet tréninků a zápasů od všech oddílů a tímto součtem se vydělí celková částka. Dostaneme částku na jednu jednotku, která se pro tréninky násobí koeficientem 0,9 a pro zápasy 1,1. Výsledné částky se opět vynásobí počty členů jednotlivých oddílů.

Reprezentace města Hronov (200 000 Kč) je hodnocena částkou 5000 Kč pro zastoupení v krajských soutěžích a 10 000 Kč v ligových soutěžích. Celková částka pro oddíl je dána součtem jednotlivých částí. Nerozdělené finance si komise nechává v rezervě a využívá je pro mimořádné účely během roku. Například kvalifikace do vyšších soutěží, atd.

K tomuto systému je přiřazen další balíček a to pro oddíly, které dlouhodobě drží vyšší soutěž.

Kostelec nad Orlicí

Podpora sportu ve městě je v současnosti řešena přechodným systémem, který zahrnuje systém před novelou zákona o rozpočtových opatřeních územních rozpočtů, a systém po ní. Současný systém preferuje 2 kategorie:

- sportovní oddíly
- další spolky

Město má na tuto oblast vyčleněno 1 600 000 Kč a je určena na celoroční činnost. K tomu funguje dotační politika, kdy 1 000 000 Kč je vyčleněn na mimořádné akce. Seznam oblastí pro dotace je následující:

- využití volného času dětí a mládeže – celoroční pravidelná činnost,
- využití volného času dětí a mládeže – jednorázové akce,
- kultura mládeže i dospělých,
- sport – celoroční pravidelná činnost,
- sport – jednorázové akce,
- drobné veřejně prospěšné a mimořádné aktivity – malé projekty,
- podpora sociálních služeb a služeb navazujících, prevence před rizikovými jevy.

Od roku 2016 bude tedy systém pouze dotační ve výše zmíněných oblastech a celková částka určená pro dotace by se měla pohybovat okolo 2 600 000 Kč.

Veškerá sportoviště jsou majetkem města. V rozpočtu je vyčleněná položka správa městských sportovních zařízení, ze které jsou čerpány finance na provoz sportovišť. Současně má město snahu vyčlenit jednu osobu, která by měla zajišťovat fungování a využívanost sportovišť.

Nová Paka

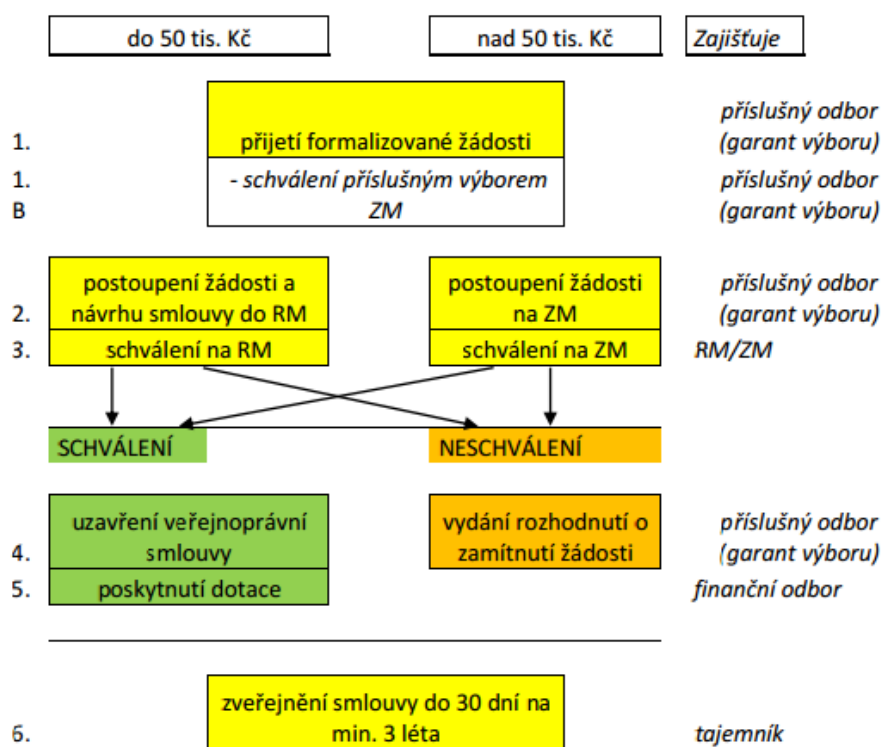
Nová Paka má hlavní sportoviště v majetku města. Dříve byla používána forma příspěvků s následným zpětným vyúčtováním. Po novele zákona 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů se systém změnil na přidělování ad-hoc dotací. Město vypisuje dotace, o které spolky žádají. Po přijetí a schválení garantem oboru postupuje žádost podle toho, o jakou výši finančních prostředků se jedná buď zastupitelstvu, nebo radě města. Příslušné orgány je buď schválí, nebo neschválí. Po schválení dochází k podepsání veřejnoprávní smlouvy na poskytnutí dotace a poté finančním odborem k vyplacení dotace.

Systém ukazuje schéma č. 4

Při rozhodování o přidělení dotace je prý použito racionálního uvažování a vychází se z dlouhodobé spolupráce se spolky. Pro sport se vypisují dotace hlavně na mládež a na zařízení.

Schéma č. 4: Postup při schvalování dotací v Nové Pace

Postup (algoritmus) při poskytnutí dotací schválených po dni 20.2.2015:

Zdroj: Město Nová Paka

Nové Město nad Metují

Veškerá sportoviště, která spolky užívají, jsou v majetku spolků. Ti co sportoviště nemají, si pronajímají sportoviště od jiných spolků.

V rozpočtu města je položka sport, do které je vkládána částka 4 500 000 Kč. Při městě je zřízena komise sportu, která se skládá z členů (předsedů) všech sportů v Novém Městě. Ti se na rozdělení peněz jednotlivým spolkům domluví a dají doporučení radě města. Ta to po odsouhlasení doporučí zastupitelstvu, které to odsouhlasí. Rozdělené finance jsou použity na činnost a údržbu.

Pro mimořádné investice je z rozpočtu vyčleněn balíček 500 000Kč, jako dotační politika pro všechny oblasti. Nejedná se tedy o finance určené pouze pro sport. Na tyto prostředky tedy spolky předkládají samostatné žádost. Například pro mimořádné opravy

nebo pořádání významných sportovních akcí, jako je např. Velká cena Nového Města nad Metují v atletice.

Z rozhovoru se starostou města vyplynulo, že nejsou zaznamenávány stížnosti na tento systém a členové komise vždy najdou konsenzus, i když není vždy úplná spokojenost na všech stranách.

Nový Bydžov

Hlavní sportoviště v obci Nový Bydžov, vyjma tenisových kurtů, jsou majetkem města, které jejich provoz převedlo na příspěvkovou organizaci města Technické služby Nový Bydžov. Sportoviště menších sportů jsou spolků. Technické služby jsou položkou rozpočtu města a náklady na sportoviště jsou zohledněny v celkovém objemu financí přiřazených technickým službám.

Podpora sportovních spolků v Novém Bydžově je následující. Spolky, které chtějí podporu, se musí prokazatelně starat o mládež. Město má se 4 sportovními spolky uzavřenou rámcovou smlouvu o spolupráci v oblasti podpory mládeže, tělovýchovy a sportu. Těmto spolkům přiřazuje finance formou darů. V roce 2015 tak přispělo částkou 662 500 Kč.

Dále jsou na území Bydžova pořádány 4 větší sportovní akce, které město rovněž finančně podporuje sálovou částkou z rozpočtu. Organizátoři těchto akcí se pak mezi sebou dohodnou, jak si přidělené peníze rozdělí.

Poslední částí, jak město podporuje sport, je formou dotací. Tato oblast už ale nepatří jenom sportu. Zahrnuje se do ní veškeré celoroční i jednorázové aktivity neziskového charakteru. Spolky tak mají možnost získat finance i touto cestou, pokud splní podmínky a rada města jim na doporučení sportovní a kulturní komise finance přidělí. Pro rok 2015 byla výše dotace 450 000 Kč.

Týniště nad Orlicí

SK Týniště nad Orlicí je hlavním, ne však jediným, spolkem, který zajišťuje celoroční sportovní činnost ve městě. Sportoviště jsou převážně v majetku města, kdy SK má s městem uzavřenou smlouvu o výpůjčce. Pro finanční podporu sportu město Týniště nad Orlicí využívá režim dotací. Dotacemi podporuje jak celoroční činnost, tak i

mimořádné akce a investice. Na běžný provoz byla z rozpočtu města v posledních dvou letech vyčleněna částka přibližně 2 000 000 Kč na rok. Na plánované akce či investice žádají spolky finanční výpomoc dopředu a město je po odsouhlasení zařazuje do plánovaného rozpočtu. Na rok 2015 byla pro výdaje do sportu schválena částka 4 560 000 Kč. Během roku mohou spolky individuálně žádat na jednorázové mimořádné akce. Podle požadované finanční výše na tyto akce rozhoduje o přidělení rada města nebo zastupitelstvo města.

Tabulka č. 8: Porovnání financování sportu ve sledovaných městech

Město	Počet obyv. (2015)	Vlastnictví STZ	Finanční podpora spolků na			Systém přerozdělování financí pro spolky	Specifický klíč pro hodnocení dotací
			činnost	provoz	akce		
Broumov	7 695	město, spolky	ano	ano	ano	dotace, pevná částka *	ne
Dobruška	6 873	město, spolky	ano	ne	ano	dotace	ne
Hořice	6 159	město, spolky	ano	ano	ano	dotace	ne
Hronov	8 625	město, spolky	ano	ne	ano	dotace	ano
Kostelec nad Orlicí	6 172	město	ano	ne	ano	dotace	ne
Nová Paka	9 201	město, spolky	ano	ano	ano	dotace	ne
Nové Město nad Metují	9 623	spolky	ano	ano	ano	dotace, pevná částka **	ne
Nový Bydžov	7 052	příspěvková org. města	ano	ne	ano	dary, dotace ***	ne
Týniště nad Orlicí	6 228	město, spolky	ano	ano	ano	dotace	ne
* Pevná částka je přidělena největšímu sportovnímu spolku TJ Slovan Broumov.							
**Pevná částka je na doporučení sportovní komise, odsouhlasená radou města a následně přidělována zastupitelstvem jednotlivým spolkům							
*** Dary jsou poskytovány spolkům, se kterými má město uzavřenou rámcovou smlouvu o spolupráci v oblasti podpory mládeže, tělovýchovy a sportu.							

Zdroj: zpracováno autorem

Ze zjištěných informací, které mi jednotlivá města poskytla, vznikla tabulka č. 8, ze které vychází nejčastější systém podpory sportu formou dotací. Zajímavý systém představuje Nové Město nad Metují, kdy město poskytuje finanční prostředky a sportovní prostředí si je prostřednictvím zastoupení ve sportovní komise přerozděluje samo. Vítám také přístup v Kostelci nad Orlicí, kde jsou veškerá sportoviště v majetku města a spolky se tak mohou věnovat pouze vlastní činnosti a nemusí řešit problematiku údržby sportovišť. Ve většině měst se přidělování dotací odvíjí od subjektivního

hodnocení spojeného s racionálním uvažováním. Pouze město Hronov představilo specifický klíč, podle kterého jsou daná jasná pravidla pro přidělení příslušné částky.

6 Diskuse a návrh řešení sportovní politiky

6.1 Doporučení pro další práci se sportovišti

Začnu nejdříve sportovními a tělovýchovnými zařízeními TJ Červený Kostelec, z.s., kolem kterých je v současné době největší rozruch kvůli plánovanému převodu vlastnictví na město a jejich následné rekonstrukci z důvodu nevyhovujícího zázemí. Cílem je vytvořit zázemí pro sporty tenis, fotbal, házená, volejbal a kuželky, které bude sloužit organizovanému i neorganizovanému sportu. Nabízí se i možnost rozšíření o stezky pro cyklisty, bruslaře, běžce a rovněž vybudování zón pro aktivní i pasivní odpočinek. Tím by vznikl areál zdraví v symbióze s areálem sportu. Výhody, které by realizace těchto plánů přinesla, jsou:

1. Vlastní zázemí pro kuželkářský oddíl, který v současné době musí platit dvojnásobný nájem, jeden v kuželně v Červeném Kostelci a druhý v kuželně v Náchodě protože soutěž, kterou hraje „A“ družstvo kuželek, vyžaduje 4 dráhy, které kostelecká kuželna nemá. To by oddílu kuželek každoročně ušetřilo minimálně 95 000 Kč. Viz tabulka č. 9.

Tabulka č. 9: Roční náklady oddílu kuželek za absenci odpovídající kuželny

Vzdálenost Č. Kostelec - Náchod /km	12
Počet domácích zápasů /rok	11
Počet aut /ks	2
Celkem ujetých km	528
Cestovné Kč/1 km	3,5
Celkem cestovné na domácí zápasy za rok /Kč	1848
Pronájem kuželna ČK /Kč	52373
Pronájem kuželna Náchod /Kč	40000
Celkem ušetřeno /Kč	94221

Zdroj: zpracováno autorem

2. Nový víceúčelový povrch na házenkářském hřišti by umožnil
 - a. oproti asfaltovému povrchu mnohem větší komfort pro házenou hlavně pro děti,
 - b. díky vhodně zvolenému povrchu by se mohla rozšířit nabídka sportovních aktivit ve městě,

- c. v zimním období možnost vytvoření nafukovací haly, která by značným způsobem ulehčila vytížení sportovní haly oddíly TJ, a tím by vznikl prostor ve sportovní hale pro veřejnost či jiné spolky.
3. Nižší náklady na údržbu. Jeden správce může zabezpečovat více hřišť.
4. Kompletní servis a nabídka pro firemní akce na jednom místě.
5. Jednodušší organizace pro pořádání sportovních akcí pro veřejnost.
6. Možnost mobilních tribun přesunovaných podle potřeby mezi sportovišti.

Další skupinu tvoří STZ (mimo TJ Červený Kostelec), která jsou ve vlastnictví spolků a je tedy na rozhodnutí spolků, jak s nimi naloží. Jestli půjdou cestou převedení vlastnictví na město, se uvidí. Prozatím se k takovému kroku nechystají. Přesto bych do budoucna viděl jako velmi vhodné řešení převodu majetku i ostatních spolků, které by umožnilo městu vytvářet ucelený koncept pro STZ na území města.

Veřejná hřiště, vyjma hřiště za sokolovnou a hřiště Bohdašín za hospodou, se potýkají s nízkou návštěvností. Bylo by žádoucí udělat hlubší studii u veřejnosti, jak na tyto sportoviště veřejnost nahlíží a co je důvodem jejich nevyužívání. Jestli nedostatek času veřejnosti, malá nabídka možností využití sportovišť, či nevhodnost současného rozmístění. Dle mého názoru by mohlo být některé veřejné hřiště přetvořeno pro modernější sporty a aktivity, které se v posledních letech stávají více oblíbenými. Například „street workoutové“ hřiště, které by mohlo sloužit jak pro street workout, tak pro parkour. Oba tyto sporty se stávají populárnějšími pro mladou generaci. Travnaté hřiště na Vyšehradě je využíváno hlavně dětmi z širšího okolí pro hraní fotbalu. Je proto důležité aby město zajistilo pravidelné sekání a umožnilo tím dětem hrát fotbal. Hřiště Charita a Olešnice v lese jsou úplně bez známky užívání. Vzhledem k dostatečnému počtu sportovišť bych uvažoval o jejich využití k jinému účelu.

Tělocvičny a haly jsou v Červeném Kostelci velmi vytížené. O možnosti nafukovací haly, která by odlehčila sportovní hale, už jsem se zmiňoval. Dalším přínosem by byla nová tělocvična při ZŠ v Horním Kostelci. Dle norem je plocha sportovišť menší než doporučená. Stávající předělaná jedna třída je pro potřeby rozrůstající se školy pomalu nedostačující. Pro letošní rok je do první třídy přihlášených 30 dětí. Pokud by měly hodiny tělesné výchovy trávit v malé tělocvičně, bude to náročné jak pro děti, tak i

pro vyučující. Nehledě na to, že takové hodiny jim z hlediska sportovního vyžití moc nepřinesou.

Jak už bylo uvedeno, hřiště na Špince představují zajímavou příležitost vzhledem k jejich blízké poloze ke kempu, osadám a také vodě. Na hřišti u „Kelišky“ bych zachoval místo pro petangue, neboť ten je u místních oblíbený a momentálně to je jediná činnost, která se tam provozuje. Druhé hřiště bych nahradil kurtem pro plážový volejbal. Plážový volejbal je moderní a oblíbený sport, který navíc neodmyslitelně k vodě patří, a jsem si jist, že by se za tímto sportem a do prostředí rybníka začalo sjíždět více lidí i z širšího okolí. Hřiště (střed) je v poměrně dobrém stavu. Opatřil bych ho sítí a míčem na volejbal a nohejbal. Vše by bylo na vypůjčení na recepci kempu, aby nedocházelo ke krádežím. Hřiště u Hornické chaty bych prozatím ponechal a dál bych s ním pokračoval podle vývoje a vytíženosti ostatních hřišť

Bylo by vhodné vytvořit informační seznam sportovišť a poskytnout jej veřejnosti jak místní, tak i vzdálené, která navštíví Červený Kostelec a bude mít chuť věnovat se sportovní aktivitě. Seznam bych umístil na webové stránky města, kde by byly základní informace o hřištích. Povrch, vybavenost, přístupnost, možnost využití a kontaktní osoba. Seznam by byl propojen s mapou města s vyznačenými sportovišti, na které v současné době už městský architekt pracuje. Tím by se občanům i návštěvníkům dostal do ruky nástroj, který by umožňoval najít nejvhodnější místo pro jejich sportovní aktivitu. Návrh vytvořeného seznamu předkládám v příloze č. 2.

6.2 Nový klíč pro financování sportu v ČK

Systém rozdělování financí, který se přibližuje mým představám, funguje ve městě Hronov. Tím se jejich systém podle členské základny stal i mým východiskem. Největší výtkou v hronovském systému bych viděl v pevné částce určené pro sport, což znamená snížení finančních prostředků pro jednotlivé spolky při navyšující se členské základně, což mi přijde neefektivní.

Při vytváření možného způsobu rozdělování financí z rozpočtu města jsem vycházel ze dvou základních rovin a jejich požadavků a zájmů:

- město Červený Kostelec
 - práce s obyvateli města

- reprezentace města
- výchova mládeže
- sportovní oddíly
 - zázemí
 - provoz
 - doprava
 - trenéři

Tyto aspekty by tedy měly být promítnuty ve způsobu financování. Pro modelování využiji základní částku a tu budu navyšovat podle koeficientů za danou oblast. Aspekt zázemí a provozu nebude zahrnut, neboť sportoviště by měla být převedena na město a tím oddílům zmizí náklady spojené s vlastnictvím a provozováním sportovišť.

Z pohledu města je tedy důležité starat se o občany města, kteří chtějí sportovat. Proto práce s obyvateli města bude základ. Pokud tito obyvatelé budou reprezentovat město, bude k nim přiřazen koeficient a částka se navýší. Je rozdíl, zda je město reprezentováno na úrovni okresu, kraje nebo v rámci republiky. Tyto úrovně musí být rovněž zahrnuty a koeficienty odstupňovány. Práce s mládeží je zohledněna dvojnásobnou základní částkou za osobu mladší 18 let. Doprava, která se rovněž odvíjí od úrovně soutěží, bude tedy zahrnuta v koeficientech. Práce trenérů je důležitým prvkem hlavně pro výchovu mládeže. Proto i trenéři jsou do systému zahrnuty, neboť jejich podpora je důležitá. Trenéři nejsou potřeba pouze u mládeže. Bez jejich počínání se neobejdou téměř žádná družstva. Je potřeba ale zvážit, jestli takové okresní družstvo potřebuje podporovat trenéra stejně jako například mládež, která hraje soutěže na republikové úrovni. Proto by i trenéři měli být v koeficientech odstupňováni. Je známo, že členy oddílů jsou i osoby, které už nevyvíjí sportovní činnost. Tuto skupinu jsem nazval funkcionáři. Jejich činnost je pro oddíl důležitá a proto je potřeba je do systému zařadit také. Konkrétně sníženou základní částkou bez koeficientů.

V tabulce č. 10 jsou uvedeny jednotlivé koeficienty pro věkové kategorie, soutěže a oblasti podpory. Výsledné součty koeficientů jsou následně v programu excel promítány do tabulky č. 11, která slouží pro zapisování počtu členů oddílů v jednotlivých soutěžích a vypočítává celkovou částku určenou pro jednotlivé oddíly

Tabulka č. 10: Koeficienty pro přerozdělovací klíč

občan	18+					18-				
	okres	kraj	divize	liga	nejvyšší	okres	kraj	divize	liga	nejvyšší
cestovné	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
reprezentace	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
trenéři	0	1	2	3	4	1	2	5	7	9
součet	2	5	8	11	14	3	6	11	15	19

Zdroj: zpracováno autorem

Tabulka č. 11: Návrh nového klíče pro přerozdělování financí

	koeficienty														celkem
	20	150	2	5	8	11	14	250	3	6	11	15	19		
<i>Sportovní organizace</i>	funkcionář	18+						18-							
		činný člen	okres	kraj	divize	liga	nejvyšší	činný člen	okres	kraj	divize	liga	nejvyšší		
TJ Červený Kostelec - oddíl fotbalu	60		16	24					23	72				148875	

Zdroj: zpracováno autorem

Úskalí v tomto klíči představuje náročnost sportu. Jestli se dá takto srovnávat masový sport a jeho úroveň soutěží jako fotbal s malým sportem typu petangue, kde je možnost se do vyšších soutěží dostat snáze. Také se v oddílech můžeme setkat s hráči, kteří nejsou obyvateli Červeného Kostelce, proto by pro finanční podporu ze strany města neměli být tolik zajímaví. Je potřeba ale zdůraznit, že tito „cizinci“ jsou pro jednotlivé oddíly důležité, neboť mohou doplňovat počty členů, které jsou nutné pro realizaci některých soutěží.

Tento nový klíč vychází z předpokladu, že veškerá sportoviště jsou v majetku města a spolkům tak odpadávají náklady na údržbu sportovišť. Finance získané tímto klíčem by tak měly být použity hlavně na činnost spolků.

V současné situaci bych tedy viděl rozumné řešení rozdělování finančních prostředků na dvě části. První by financovala činnost spolků pomocí nového klíče z FRS, do kterého by byly vkládány peněžní prostředky z rozpočtu města. Druhá část by byl „balíček“ podřízený režimu dotací, kdy spolky, které se musí starat o svá sportoviště, by mohly žádat o individuální dotace na konkrétní účely. Z tohoto balíčku by také mohly být podporovány i mimořádné akce. S postupným převodem sportovišť na město by se

částka v „balíčku“ snižovala, až by zůstala jenom pro mimořádné akce. Přejít od stávajícího klíče k novému by neměl být drastický, aby to pro některé spolky neznamenovalo značné omezení dosavadní činnosti. Proto by nový klíč měl být namodelován tak, aby se co nejvíce přibližoval současnému stavu pro co nejvíce spolků. Pro představu postupu bych uvedl příklad na oddílu kopané. Z FRS byla fotbalu pro rok 2014 přidělena částka 439 000Kč. Po odečtení nákladů (290 000Kč) na provozování hřiště, které po převedení majetku odpadne, a nájmu, vyjde částka 149 000Kč, kterou fotbal současně využívá na činnost, a ke které by se tedy nový klíč pomocí úpravy koeficientů a základních částek měl přiblížit. Při aktuálním počtu členů a odpovídajícím soutěžím by podle nastavení koeficientů v tabulce č. 10 a základních částek oddíl kopané dostal 148 875 Kč. Nedošlo by tedy k téměř žádnému zásahu do rozpočtu oddílu.

Jako důležité bych viděl nezavádět pevnou částku určenou pro FRS, která by znamenala, že při zvýšení počtu členů jednoho spolku by se základní částka snížila a tím by se zmenšila i celková částka jiných spolků. Naopak stanovení pevné základní částky na osobu, která by se v průběhu let navyšovala, by mohlo vést ke snaze spolků navyšovat členskou základnu a tím získat větší částky.

6.3 Diskuse

Úskalí, se kterým jsem se často setkával, bylo v absenci jedné osoby, která by měla na starosti sport. Častým úkazem bylo zodpovězení některých otázek, ale pro další informace jsem byl odkázán k jiné osobě.

Také jsem se setkal s rozdílnými přístupy k problematikám, což poukazuje na absenci jednotných postupů.

Naopak velice mě potěšil přístup osob, se kterými jsem se setkal, či pouze telefonicky komunikoval. Ochota a vstřícnost byla u každého z nich.

7 Závěr

Cílem této práce bylo podat přehled a informace o současném stavu sportovních a tělovýchovných zařízení v Červeném Kostelci a financování sportu v této obci s možností ukázky řešení problematiky financování sportu v obcích podobných Červenému Kostelci. Součástí práce bylo také navrhnout nový možný způsob financování sportu v Červeném Kostelci. Tyto materiály by tak měly sloužit vedení města Červený Kostelec jako základní informace o současném stavu péče o sport v obci a také by je mohlo využít pro další rozvoj v oblasti sportu.

Po vytvoření přehledu, zhodnocení současného stavu a porovnání STZ s urbanistickými normami, bylo zjištěno, že Červený Kostelec má dostatečnou celkovou plochu STZ. V dílčích plochách ale zaostávají plochy určené pro školní TV, které by se rozhodně měly z hlediska rostoucího počtu dětí rozšířit. Dále je také problematický současný stav většiny veřejných hřišť, která jsou zanedbaná, což může způsobovat jejich malé využívání. Naopak kapacita haly, sokolovny a tělocvičen nestíhá pokrývat poptávku. Další studie v oblasti podpory sportu v Červeném Kostelci by se mohly zabývat obyvatelstvem obce a jeho vztahem ke sportu. Tím by se mohlo dostat konkrétní odpovědi na otázku, proč jsou veřejná sportoviště tak málo využívána, a přispět tak ke zkvalitnění péče o sport v obci.

Financování sportu v obci je řešeno prostřednictvím Fondu pro rozvoj sportu. Ten peněžní prostředky, které jsou do něj vloženy z rozpočtu obce, přerozděluje mezi jednotlivé spolky, které jsou začleněny do fondu, pomocí specifického klíče založeného na dlouhodobém vývoji požadavků spolků. Z analýzy financování sportu v podobných městech Červenému Kostelci v Královéhradeckém kraji byla zjištěna skutečnost individuálního přístupu vedení měst k této problematice. Nejčastější způsobem financování sportu probíhá prostřednictvím režimu dotací, kdy některá města vypisují dotace, o které je možné do určitého termínu žádat, a některá používají další specifitější klíč k jejich přerozdělení. Většina dotázaných se ale shoduje na tom, že nelze vytvořit úplně spravedlivý systém financování pro všechny zúčastněné. Mým představám nejvíce odpovídal systém, který používá město Hronov, a proto se stal částečným vodítkem pro vytváření nového klíče pro přerozdělování peněžních prostředků na sport.

Při zpracovávání teoretické části se mi líbila skutečnost, kdy například ve Francii vytvářejí celostátní přehledy o STZ, které slouží pro další rozvoj STZ a sportu ve Francii celkově. Vytvoření takového přehledu pro ČR by bylo přínosné i pro možnost aktualizace urbanistických ukazatelů, která jsou zastaralá.

8 Seznam použitých zdrojů

- 1) BAKEŠ, Milan a kol. *Finanční právo*. 4. aktualiz. vyd. Praha: CH BECK, 2006. 741 s. ISBN 8071794317.
- 2) BERGSGARD, Nils A. & Johan R. NORBERG. Sports policy and politics—the Scandinavian way. *Sport in society*, 2010, 13.4: 567-582.
- 3) BREUER, Günter. Infrastruktura sportu. In: SLEPIČKA, Pavel a Irena SLEPIČKOVÁ (eds.). *Sport, stát, společnost: studijní materiály*. Praha: FTVS UK, 2000, s. 187-197. ISBN 8086317080.
- 4) *Broumov* [online]. [cit. 2015-9-10]. Dostupné z: <http://www.broumov.net/>
- 5) ČERVENKA, Zdeněk. Problematika sportovních a tělovýchovných zařízení. In: SLEPIČKA, Pavel a Irena SLEPIČKOVÁ (eds.). *Sport, stát, společnost: studijní materiály*. Praha: FTVS UK, 2000, s. 179-186. ISBN 8086317080.
- 6) Členění obcí podle rozsahu výkonu státní správy. *Portál územního plánování obce* [online]. ©2002-2015 [cit. 2015-10-2]. Dostupné z: <http://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp>
- 7) DRAHOŇOVSKÝ, František. *Červený Kostelec: město bohatých tradic*. 1. vyd. Červený Kostelec: Foto-grafika, 2011, 223 s. ISBN 9788026007456.
- 8) GRZYWA, Martina B. Financování místního sportu. *Moderní obec* [online]. 2001 [cit. 2015-9-15]. Dostupné z: <http://moderniobec.cz/financovani-mistniho-sportu/>
- 9) HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 3. vyd. Praha: Portál, 2012, 407 s. ISBN 9788026202196.
- 10) HOBZA, Vladimír a Jiří NOVOTNÝ. Vybrané aspekty dotační politiky a její vliv na institucionální vývoj a tendence v české tělovýchově a sportu. *Ekonomika a management*, 2008, 2.1: 42-63.
- 11) *Hořice — město kamenné krásy* [online]. ©2015 [cit. 2015-9-10]. Dostupné z: <http://www.horice.org/cz/>
- 12) HÖGYE, Mihály. Tvorba rozpočtů jako politický proces. In: Potůček, Martin a kol. *Veřejná politika*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2005, s. 217-244 ISBN 8086429504.

- 13) KOLBJØRN, Rafoss & Jens TROELSEN. Sports facilities for all? The financing, distribution and use of sports facilities in Scandinavian countries. *Sport in society*, 2010, 13.4: 643-656.
- 14) KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ. *Bílá kniha o sportu* [online]. MŠMT, 2007 [cit. 2015-08-17]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/bila-kniha-o-sportu>
- 15) Konference sport a stát. *Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy* [online]. Praha, 2010, © 2013 – 2015 MŠMT [cit. 2015-8-09]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/konference-sport-a-stat>
- 16) *Kostelec nad Orlicí* [online]. [cit. 2015-9-10]. Dostupné z: <http://www.kostelecno.cz/index.asp>
- 17) KPMG. Koncepce financování sportu v České republice. *Olympic.cz - Český olympijský výbor* [online]. 2012 [cit. 2015-12-10]. Dostupné z: http://www.olympic.cz/financovani/docs/koncepce_financovani_sportu_prezentace_v9a.pdf
- 18) MALÝ, Ladislav. Koncepce státní politiky ve sportu v posledních letech. In: SLEPIČKA, Pavel a Irena SLEPIČKOVÁ (eds.). *Sport a politika*. Praha: FTVS UK, 2010, s. 6-11. ISBN 9788086317823.
- 19) MÁLEK, Miroslav. Převod sportovišť do vlastnictví obce. *Česká unie sportu, Sportovní unie okresu Domažlice* [online]. 2015 [cit. 2015-9-2]. Dostupné z: <http://www.cus-suod.cz/index.php/informace-pro-oddily/60-prevod-sportovist-do-vlastnictvi-obce>
- 20) *Město Červený Kostelec* [online]. ©2015 [cit. 2015-9-10]. Dostupné z: <http://www.cervenykostelec.cz/>
- 21) *Město Hronov - Hronov - oficiální portál města Hronova* [online]. ©2007-2015 [cit. 2015-9-10]. Dostupné z: <http://www.mestohronov.cz/>
- 22) *Město - Oficiální stránky města Dobruška* [online]. ©2015 [cit. 2015-9-10]. Dostupné z: <http://www.mestodobruska.cz/>
- 23) NETOLICKÝ, Martin. *Rozpočty obcí v naší legislativě*. Brno: Tribun EU, 2008. Dostupné z: http://is.muni.cz/www/61145/4716993/ROZPOCTY_OBCI_V_NASI_LEGISLATI_VE_verze2.pdf
- 24) *Nová Paka* [online]. [cit. 2015-9-10]. Dostupné z: <http://www.munovapaka.cz/>

- 25) NOVOTNÝ, Jiří. Podpora sportu v ČR. In: SLEPIČKA, Pavel a Irena SLEPIČKOVÁ (eds.). *Sport, stát, společnost: studijní materiály*. Praha: FTVS UK, 2000, s. 233-248. ISBN 8086317080.
- 26) NOVOTNÝ, Jiří a kol. *Ekonomika a řízení neziskových organizací* : (zejména nevládních organizací). Praha: Oeconomica, 2004. 156 s. ISBN 8024507927.
- 27) NOVOTNÝ, Jiří a kol. *Ekonomika sportu: vybrané kapitoly III*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2010. 194 s. ISBN 9788024517131
- 28) NOVOTNÝ, Jiří. *Sport v ekonomice*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 512 s. ISBN 9788073576660.
- 29) *Nový Bydžov* [online]. [cit. 2015-9-10]. Dostupné z: <http://www.novybydzov.cz/>
- 30) *Občan - Nové Město nad Metují - oficiální stránky* [online]. ©2015 [cit. 2015-9-10]. Dostupné z: <http://www.novemestonm.cz/>
- 31) PAVLÍK, Marek. Transparency in the allocation of municipal grants for sports and voucher systems in the Czech Republic. *Review of Economic Perspectives*, 2013, 13.1: 43-57.
- 32) PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004, 375 s. ISBN 8072610864
- 33) PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor - řízení a financování*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 485 s. ISBN 9788073579364.
- 34) PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. Finance (Grada). ISBN 9788024727899
- 35) POPELKA, Jakub. *Sport jako veřejná služba: Sociální spravedlnost a efektivnost sportovních zařízení v obcích*. Praha, 2014. Disertační práce. Karlova univerzita, Fakulta tělesné výchovy a sportu. Vedoucí práce Irena Slepíčková.
- 36) Regionální a místní samospráva: Financování samospráv. *Inovace studijních programů AF MENDELU směrem k internacionalizaci studia* [online]. [cit. 2015-09-10]. Dostupné z: http://web2.mendelu.cz/af_291_projekty2/vseo/print.php?page=4173
- 37) Rozklikávací rozpočet obce Červený Kostelec - Výdaje - tělovýchova a zájmová činnost v roce 2013. *Rozklikávací rozpočet obce* [online]. [cit. 2015-10-10].

- Dostupné z: <http://www.rozpcetobce.cz/seznam-obci/573965-cervenky-kostelec/vydaje/telovychova-a-zajmova-cinnost/2013>
- 38) RYŠAVÝ, Ivan. Dotace z rozpočtů obcí nově od února 2015. Několik praktických rad k zamyšlení. *Moderní obec*[online]. 2015 [cit. 2015-9-1]. Dostupné z: <http://moderniobec.cz/dotace-obci/>
- 39) SEIPPEL, Ørnulf. Public policies, social capital and voluntary sport. *Sport and social capital*, 2008, 233.
- 40) SLÁMA, David. Nová pravidla pro poskytování dotací z obecních rozpočtů v roce 2015. *Deník veřejné správy*[online]. 2015, © 2015 [cit. 2015-9-14]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6683000>
- 41) SLEPIČKOVÁ, Irena. Zajištění sportu na úrovni obcí. In: SLEPIČKA, Pavel a Irena SLEPIČKOVÁ (eds.). *Sport, stát, společnost: studijní materiály - dodatek*. Praha: FTVS UK, 2000, s. 38-46. ISBN 8086317080.
- 42) SLEPIČKOVÁ, Irena a kol. *Koncepce rozvoje sportu a tělovýchovy ve městě Uherské Hradiště* [online]. Město Uherské Hradiště, 25. 10. 2010 [cit. 2015-8-17]. Dostupné z: <http://www.mesto-uh.cz/Folders/27700-1-Rozvoj+sportu+a+telovychovy.aspx>
- 43) SLEPIČKOVÁ, Irena, Stanislav TVAROH a Pavel SLEPIČKA. Legislativní východiska péče o sport v obcích a krajích. In: SLEPIČKA, Pavel a Irena SLEPIČKOVÁ (eds.). *Sport a politika*. Praha: FTVS UK, 2010, s. 56-67. ISBN 9788086317823.
- 44) SLEPIČKOVÁ, Irena. (2002). Sport z pohledu české společnosti – II. *Česká kinantropologie*, 6, č. 2, s. 7-21.
- 45) ŠELEŠOVSKÝ, Jan a Robert JAHODA. *Veřejné finance v ČR a EU*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2004, 158 s. ISBN 8021034106.
- 46) SUOMI, Kimmo. Sport a politika ve Finsku. In: SLEPIČKA, Pavel a Irena SLEPIČKOVÁ (eds.). *Sport, stát, společnost: studijní materiály*. Praha: FTVS UK, 2000, s. 107-117. ISBN 8086317080.
- 47) THOMAS, Jerry R., Jack K. NELSON & Stephen J. SILVERMAN. *Research Methods in Physical Activity*. 6th ed. Champaign, IL: Human Kinetics, 2011, 457 p. ISBN 9780736089395.

- 48) *Týniště nad Orlicí* [online]. ©2007 [cit. 2015-9-10]. Dostupné z:
<http://www.tyniste.cz/>
- 49) Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky
- 50) VESELÝ, Arnošt a Martin NEKOLA (eds.). *Analýza a tvorba veřejných politik: přístupy, metody a praxe*. 1. vyd. Praha: SLON, 2007, 407 s. ISBN 9788086429755
- 51) VOREL, Miroslav. *Stavby pro tělovýchovu a sport: skripta pro posluchače fakulty tělesné výchovy a sportu*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1991, 261 s. ISBN 807066388X
- 52) WOODSIDE, Arch G. *Case study research: theory, methods, practice*. 1st ed. Bingley, U.K.: Emerald Group Pub. Ltd., 2010, xii, 440 p. ISBN 9781849509220
- 53) Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu
- 54) Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
- 55) Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- 56) Zákon č. 314/2002 Sb. o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností

9 Seznam tabulek, grafů a schémat

Seznam grafů

Graf č. 1: Struktura příjmů obcí v roce 2013

Graf č. 2: Podíl jednotlivých subjektů na financování sportu

Graf č. 3: Vývoj výdajů na tělovýchovu v Červeném Kostelci v letech 2000-2013

Seznam schémat

Schéma č. 1: Vztahy mezi jednotlivými úrovněmi rozpočtů v České republice

Schéma č. 2: Specifikace hřišť na Špince

Schéma č. 3: Postup při schvalování dotací v Nové Pace

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Přehled urbanistických ukazatelů všech druhů tělovýchovy

Tabulka č. 2: Možnosti návrhu TV zařízení pro obce s 9999 obyvateli

Tabulka č. 3: Hodnocení forem pro poskytování sportovních zařízení a služeb

Tabulka č. 4: Porovnání doporučených urbanistických norem všech druhů tělovýchovy s aktuálním stavem v Červeném Kostelci

Tabulka č. 5: Porovnávání současného vybavení obce sportovišti pro organizovaný sport s doporučenými možnostmi

Tabulka č. 6: Spolky začleněné do FRS v Červeném Kostelci (ČK)

Tabulka č. 7: Návrh rozdělení prostředků FRS pro rok 2001

Tabulka č. 8: Porovnání financování sportu ve sledovaných městech

Tabulka č. 9: Roční náklady oddílů kuželek za absenci odpovídající kuželny

Tabulka č. 10: Koeficienty pro přerozdělovací klíč

Tabulka č. 11: Návrh nového klíče pro přerozdělování financí

10 Seznam příloh

Příloha č. 1 - Rozdělení STZ podle územních částí

Příloha č. 2 – Informační seznam sportovišť